

شناسایی مؤلفه‌های مربیگری ورزش ایران

علیرضا زمانی نوکآبادی^۱

شهرام عرفوف زاد^۲

رسول نظری^۳

احمدرضا موحدی^۴

 10.22034/SSYS.2022.1344.192810.

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۹/۲/۲۲

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۹/۵/۷

هدف از پژوهش حاضر، شناسایی مضامین مربیگری ورزش بود که به روش آمیخته و با طرح تحقیق اکتشافی انجام گرفت. جامعه آماری تحقیق در بخش کیفی مربیان و ورزشکارانی بودند که دارای حداقل ده سال سابقه مداوم در سطوح بالای ورزش و تحصیلات تربیت بدنی و علوم ورزشی داشتند. در این بخش، با ۲۰ مربی و ورزشکار مصاحبه عمیق انجام گرفت. اشباع نظری در مصاحبه ۱۷ به دست آمد، ولی سه مصاحبه دیگر هم انجام گرفت. مصاحبه‌ها با استفاده از روش تحلیل مضمون تجزیه و تحلیل شد و سه مضمون فراگیر، ۱۲ مضمون سازمان‌دهنده و ۴۱ مضمون پایه به دست آمد. سه مضمون فراگیر شامل مضامین بین‌فردی، درون‌فردی و محیطی (بافتی) مشخص شد. مضامین بین‌فردی شامل مدیریت، مهارت‌های مربیگری، رفتار مربیگری و روابط اجتماعی بود. مضامین درون‌فردی شامل ویژگی‌های فردی، فلسفه، دانش مربیگری و تمایل به رشد و تعالی بود. مضمون محیطی شامل ایفای نقش، موقعیت مسابقه، موقعیت تمرین و شرایط

۱- دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

۲- استادیار، مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه فرهنگیان اصفهان، اصفهان، ایران (نویسنده مسئول)
E-mail: Aroufzad@gmail.com

۳- دانشیار، مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

۴- استاد رفتار حرکتی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

محیطی بود. جامعه آماری بخش کمی شامل مربیان و رزشکاران کشور و نمونه آماری شامل مربیان و ورزشکارانی بود که در رشته‌ها و حوزه‌های مختلف حداقل ۱۰ سال سابقه داشتند و در سطح استانی و ملی فعالیت می‌کردند. برای جمع‌آوری داده‌ها در بخش کمی، پرسشنامه‌ای مشتمل بر ۵۰ سؤال شامل ۹ سؤال جمعیت‌شناختی و ۴۱ سؤال متناظر با مضامین شناسایی شده در بخش کیفی آماده و پس از تایید روایی صوری توسط متخصصان و اخذ پایایی مناسب ($\alpha = 0/97$) توسط ۳۸۰ پاسخگو کامل شد.

نتایج مدل‌سازی معادلات ساختاری کلیه مضامین را تایید کرد. مضمون فراگیر بین‌فردی بیشترین بار عاملی، و مضمون فراگیر محیطی کمترین بار عاملی را داشتند. یافته‌ها نشان داد لازم است مربیان ورزش به مؤلفه‌های بین‌فردی مربیگری توجه بیشتری داشته باشند و همراه با آن به رشد و توسعه مؤلفه‌های درون‌فردی و محیطی مربیگری بپردازند.

واژگان کلیدی: روش آمیخته، مربیگری، مضمون بین‌فردی، مضمون درون‌فردی، مضمون محیطی و ورزش.

مقدمه

در سه دهه گذشته چشم‌انداز ورزش در بسیاری از کشورهای دنیا تغییر برجسته‌ای کرده است. تنوع فرهنگی زیاد شده و ورزش در دسترس افراد بیشتری قرار گرفته است. این امر باعث شده مربیان که قلب عملکرد و مشارکت در هر ورزشی هستند بیشتر مورد توجه قرار گیرند (پایک^۱، ۲۰۱۳: ۶۴).

هنوز تعریفی برای مربیگری ارائه نشده که مورد تایید همه متخصصان باشد. در اکثر مواقع، تعریف مربیگری در ورزش اغلب تا حد یک فرد خبره در تکنیک‌های تمرین بدنی ساده‌سازی شده است در حالی که تعریف مربی باید جامع و شامل متغیرهایی باشد که به مهارت‌های مربی و کاربرد دانش مربی برای تعیین مولفه‌های مورد نیاز در هر موقعیتی نیاز دارد (نورث، پیگوت، لارا-برکیال، آبراهام و مویر^۲، ۲۰۱۹: ۱۳). پژوهش‌های اولیه در حوزه مربیگری این ایده را بارز کرد که مربیگری یک فعالیت علمی یا هنری و یا ترکیبی از هر دو است؛ گرچه هم برخی به مربیگری به عنوان علم و برخی هم به عنوان هنر نظر دارند اما در هر دو دیدگاه، کسب و کاربرد علم و دانش مهم است که در تعدادی از مدل‌های قبلی هم این مولفه مورد استفاده قرار گرفته است (کارلس و دوگلاس^۳، ۲۰۱۱: ۷).

در مدل مربیگری^۴ که یکی از اولین مدل‌های مربیگری است ملاحظات سازمانی، تمرین و مسابقه سه مؤلفه اصلی مربیگری ذکر شده‌اند و در تحقیقات دیگری هم که از این مدل استفاده کردند به نتایج تقریباً مشابهی رسیدند به جز این که مولفه بین‌فردی را برجسته کردند که ویژگی‌های مربی و ورزشکار را با مولفه قوی اجتماعی-فرهنگی به عنوان عوامل موثر بر مربیگری ترکیب کردند (کوت و گیلبرت^۵، ۲۰۰۹: ۳۱۸). بنی و اوکونور^۶ (۲۰۱۱) مهارت‌های مربیگری محیط^۷ (بافت) و مربی را سه مضمون کلی مربیگری معرفی کردند. مضمون مهارت‌های مربیگری شامل چهار طبقه رهبری، ارتباطات، مدیریت افراد و برنامه‌ریزی است. محیط تیم عبارت است از ویژگی‌هایی که با توسعه محیط تیمی مثبت و فرهنگ تیم مشخص می‌شود. مضمون مربی شامل دو طبقه فلسفه مربیگری و ویژگی‌ها و دانش شخصی مربی است. ویژگی‌های شخصی مربی، دانش تکنیکی/تاکتیکی و فلسفه یک پیش‌زمینه از باورهای آنها را فراهم، و پایه‌ای را برای رهبری، ارتباطات، مدیریت بازیکن، و مهارت‌های برنامه‌ریزی فراهم می‌کند. موئن، گیسکی و هویگارد^۸ (۲۰۱۵) اظهار داشتند شایستگی ساخت شخصیت، شایستگی راهبرد بازی، شایستگی انگیزه و شایستگی فنی برای مربیان ضروری می‌باشد و نتایج آنها نشان داد مربیان پیشرفته و موفق، ویژگی‌های شخصیتی ذاتی و پرورش‌یافته‌شان را ترکیب می‌کنند تا رویکردی را در کار مربیگری

-
1. Pyke
 2. North, Piggott, Lara-Bercial, Abraham & Muir
 3. Carless & Douglas
 4. Coaching model
 5. Cote & Gilbert
 6. Bennie & O'Connor
 7. Context
 8. Moen, Giske & Hoigaard

سازند که برای هر موقعیتی بهترین تناسب را داشته باشد. کاسیدی، جونز و پوتراک^۱ (۲۰۰۹) ویژگی‌های مربیان را به دو دسته ابزاری و درونی تقسیم کردند. ویژگی‌های ابزاری را می‌توان به عنوان ویژگی‌هایی در نظر گرفت که بر جنبه‌های عملی و تکنیکی مربیگری تمرکز دارد (مثل داشتن صدای رسا، وقت‌شناسی، سازماندهی و داشتن ارتباطات قوی با ورزشکاران). ویژگی‌های درونی (ذاتی) می‌تواند به عنوان جنبه‌های ذهنی (اجتماعی، عاطفی و شناختی) مربیگری در نظر گرفته شوند و شامل حس شوخ‌طبعی، گشودگی ذهنی، شکیبایی و توانایی ایجاد انگیزه است.

مربیگری اثربخش دارای سه مؤلفه دانش مربیگری، بروندهای ورزشکاران و محیط مربیگری است و مربیگری ورزش عبارت از کاربرد دانش حرفه‌ای، بین‌فردی و درون‌فردی برای بهبود شایستگی، اعتماد به نفس، شخصیت و ارتباط در محیط‌های مربیگری ویژه است (کوته و گیلبرت، ۲۰۰۹: ۳۱۹). محیط یا بافت مربیگری عبارت از محیطی است که در آن مربیگری اجرا می‌شود و یک محیط نامشهود اجتماعی و شناختی عمل‌کننده بر کار مربیگری است. از نگاه جمعیت‌شناختی، محیط ممکن است بر حسب نوع ورزش، سطح رقابت و سن، جنسیت و وضعیت حرفه‌ای/آماتور بودن ورزشکاران توصیف شود. از یک منظر عملکردی، یک محیط منحصر به فرد با تعدادی زیادی از عوامل مقایسه می‌شود که بر هر فرد درگیر در مربیگری تاثیر دارد. برای مثال، ویژگی‌های محیط فیزیکی (مثل شرایط آب و هوا)، دیگر متغیرهای غیرقابل پیش‌بینی (برای نمونه، عملکرد حریف در مسابقه) و همین‌طور عوامل تاریخی و فرهنگی (برای نمونه، سوابق تیم در رقابت‌ها، سنت‌های تیمی) ممکن است بر کار مربیگری تاثیر داشته باشد. شاید دلیل این که هنوز مربیگری به طور واضح مورد اجماع قرار ننگرفته، گستردگی حوزه عمل آن در بافت‌های مختلف است (هال، گرای، کلی، مارتیندال و اسپرول^۲، ۲۰۱۶: ۹۴). در این حوزه، سه نوع مربیگری ورزش مشخص شده است: مربیگری شرکت‌کنندگان در ورزش (که با شروع فعالیت در ورزش و ارائه مهارت‌های پایه مشخص می‌شود و مختص شرکت‌کنندگان تفریحی است)، مربیگری توسعه‌ای یا رشدی (که با یادگیری سریع مهارت‌ها و درگیر شدن با مسابقات ویژه ورزش مشخص می‌شود) و مربیگری عملکرد (که با آمادگی نسبتاً شدید و درگیر شدن در مسابقات ورزشی به طور خاص همراه است). مربیان علاوه بر این که باید تقاضاهای عملکرد محیط ورزش را بشناسند لازم است تغییر نیازهای ورزشکاران در طول رشدشان از کودکی تا بزرگسالی را هم بدانند (کوته و گیلبرت، ۲۰۰۹: ۳۱۱). سوکیتو، چولیک موتوهر و سوجیدانداکو^۳ (۲۰۱۷) پنج بعد شایستگی مربیان یعنی ارتباطات، رهبری، مربیگری، تخصص در ورزش، و شخصیت را مهم می‌دانند. چيو، ماهات، هووا و رادزوان^۴ (۲۰۱۳) نشان دادند مربی شایسته در هشت حوزه استاندارد فلسفه و اخلاق، ایمنی و آسیب، آماده‌سازی بدنی، رشد و توسعه، یاد دادن و ارتباطات، مهارت‌ها و تاکتیک‌های ورزشی، سازماندهی و اداره کردن، و ارزیابی شایستگی دارند. یافته‌های ساتوز، جونز و مسکوئیتا^۵ (۲۰۱۳) در بررسی شایستگی و دانش تمرین مرتبط با شایستگی حرفه‌ای، سه نوع شایستگی مرتبط با برنامه‌ریزی

1. Cassidy, Jones & Potrac
2. Hall, Gray, Kelly, Martindale & Sproule
3. Sucipto, Cholik Mutohir & Sudijandoko
4. Chiu, Mahat, Hua & Radzuwan
5. Santos, Jones & Mesquita

سالیانه و چندساله، شایستگی‌های مرتبط با جهت تمرین و رقابت، و شایستگی‌های شخصی و آموزش مربی را مهم تلقی می‌کند.

در مطالعه دیگری محیط مربیگری، عوامل فردی مربوط به مربی و عوامل اجتماعی به عنوان مضامین بنیادین مربیگری معرفی شده و علاوه بر رابطه با بازیکنان، بر رابطه با همکاران، پزشکان، مقامات و دیگران و همین‌طور بر نقش مربی تاکید شده است (هال^۱، ۲۰۱۵: ۹۴). با توجه به نقش‌هایی که مربی ایفا می‌کند تعریف مربیگری خیلی جامع‌تر از آن است که فقط او را به عنوان آموزش‌دهنده یا معلم در نظر بگیریم، زیرا مربیان باید مهارت‌ها را به صورت عملی نمایش دهند، برنامه‌ریزی کنند، انگیزه بازیکنان را بالا ببرند، توصیه‌هایی به بازیکنان می‌کنند، رهبر هستند، تصمیم‌گیری می‌کنند و یک دانش متناسبی دارند (ژابو^۲، ۲۰۱۴: ۲۳). نقش‌های دیگری از جمله: مرشد^۳، مشاور، آموزش‌دهنده، معلم، تمرین‌دهنده یا رهبر ارکستر^۴ برای مربیگری ورزش معرفی شده‌اند (مارتینز^۵، ۲۰۱۲: ۲۴۵).

دوچیف و گردیس^۶ (۲۰۱۵) با در نظر گرفتن کلیه تحقیقات فیزیکی، شناختی و آموزشی برای مربیان اظهار داشتند به نظر می‌رسد چیزهایی در مربیگری ورزش امروز نادیده گرفته شده است. این مؤلفان بعد از چند سال مشاهده، یاددادن و مربیگری به این نتیجه رسیدند مربیان نیاز دارند مطمئن شوند ورزشکاران یک تجربه متعادل ورزشی را دریافت می‌کنند. آنها تواضع، تشویق، اصالت، سرسختی و روابط را پنج مولفه ضروری برای مربیگری معرفی کردند. مربیگری ورزش یک فعالیت اجتماعی است و به تبع آن شامل تعاملات افراد زیادی مثل مربیان، ورزشکاران، والدین، نهادهای اجتماعی، دولتی و سایر موارد درگیر است (کلی، تول، بارکر و هاروود^۷، ۲۰۱۸: ۱۸۵۶). در مربیگری، رابطه مربی- ورزشکار بسیار مورد توجه بوده و به عنوان یک وضعیت اجتماعی تعریف می‌شود که به طور مداوم به وسیله تفکرات، احساسات و رفتارهای بین‌فردی مربی و ورزشکار شکل می‌گیرد. یک مربی و یک ورزشکار به طور دوجانبه و علی به هم وابسته هستند و چگونگی احساسات، تفکرات و عواطف یک طرف تحت تاثیر احساسات، تفکرات و رفتارهای طرف مقابل است و می‌تواند شامل قرابت، تعهد، مکمل بودن، و هم‌جهت بودن باشد. علاوه بر ورزشکار، روابط مربی با سایر افراد از جمله همکاران، دستیاران، رسانه‌ها، والدین، مدیران و ... که برقراری رابطه با آنها برای مربیگری ضروری است هم بررسی شده است (همپسون و ژاویت^۸، ۲۰۱۴: ۴۵۷). علاوه بر روابط، رفتار مربیگری هم در مربیگری بسایر موثر بوده و مشخص شده رفتارهای مربیگری مثبت بر خودکارآمدی و عملکرد تیمی تأثیر دارد (چپری، یوسفی و زردشتیان، ۱۳۹۹: ۳۰).

-
1. Hall
 2. Zsabo
 3. Mentor
 4. Orchestration
 5. Martenez
 6. Docheff & Gerdes
 7. Kelly, Thelwell, Barker & Harwood
 8. Hampson, & Jowett

کوپر و آلن^۱ (۲۰۱۷) هفت اصل زیربنایی مربیگری شامل یادگیری شراکتی، انفرادی‌سازی، ساختار روشن با فرآیند تحولی، رویکرد تنظیم ارکستر، محیط مربیگری، فرآیند کل‌گرا و منعطف، و قابلیت سازگاری و پویایی، و شش مؤلفه بخش‌ها شامل محدودیت‌های محیطی، محیط یادگیری، آمادگی، اجرا، بازبینی و ارزش‌ها، دانش و مهارت‌ها را به عنوان مضامین مربیگری ورزش مشخص کردند. بلومنستین، اورباخ، بار-الی، درشمن و وینستین^۲ (۲۰۱۲) مهارت‌های شایع بین دو گروه مربی ورزش‌های تیمی و انفرادی را در پنج حوزه طراحی تمرین و مهارت‌های رقابت از قبیل دوره‌های کوتاه و بلند مدت، تدوین یک برنامه برای مسابقه، و تدوین یک برنامه تمرینی برای ارتقا عملکرد ورزشی؛ یاددادن و تبیین حرکت و تکنیک در یک ورزش ویژه از قبیل ارائه دانش در مورد حرکت و اصلاح خطاهای تکنیکی؛ به‌کار بردن دانش و ایده‌های جدید از حوزه‌های چندرشته‌ای مثل بیومکانیک، فیزیولوژی، طب و تغذیه؛ فراهم کردن حمایت روانشناختی برای ورزشکاران جهت بهبود مهارت‌های‌شان در حوزه‌هایی مثل انگیزه، هدف‌گزینی، اعتماد به نفس و کنار آمدن با استرس؛ رشد مهارت‌های تعلیم و تربیتی^۳ در تمرین ورزش از قبیل توانایی یاددادن به ورزشکار، توانایی گوش‌دادن، توانایی درک‌کردن، توانایی ارائه بازخورد، و توانایی استفاده از زبان تحسین و تقدیر طبقه‌بندی کردند.

در تحقیقات داخل کشور هم مؤلفه‌هایی از جمله: ویژگی‌های شخصیتی (کاظمی‌پور، مهدی‌پور و ازمشا، ۱۳۹۴)، ویژگی‌های فردی (محمدی، مشکاتی، ژیان‌پور، ۱۳۹۷؛ رودباری و آقایی، ۱۳۹۹)، ویژگی‌های اجتماعی (خلیفه، قربانی و هنری، ۱۳۹۷)، مهارت‌ها و دانش فنی (منتظری، طالب‌پور و فیضی، ۱۳۹۶؛ اسمعیلی و رضایی، ۱۳۹۷)، مهارت‌های ارتباطاتی (رودباری و آقایی، ۱۳۹۹)، مهارت‌های مدیریتی (کاظمی‌پور، مهدی‌پور و ازمشا، ۱۳۹۴؛ اسمعیلی و رضایی، ۱۳۹۷؛ رودباری و آقایی، ۱۳۹۹)، برنامه‌ریزی (خلیفه، قربانی و هنری، ۱۳۹۷)، نظارت (بابازاده پهلوانلو، اصلانخانی، صفانیا، درودیان و گودرزی، ۱۳۹۸)، به‌کارگیری نیروهای جدید (اسمعیلی و رضایی، ۱۳۹۷)، عوامل آموزشی (اسمعیلی و رضایی، ۱۳۹۷؛ بابازاده پهلوانلو، اصلانخانی، صفانیا، درودیان و گودرزی، ۱۳۹۸) و مدل نقش (اسمعیلی و رضایی، ۱۳۹۷) به عنوان معیارهای مربیگری ذکر شده‌اند.

با وجود تمرکز تحقیق که بر روی جنبه‌های عملکرد (مؤلفه‌های تکنیکی و تاکتیکی) در اجرای ورزشی و کار مربیگری وجود دارد ادبیات خیلی کمی وجود دارد که پیش‌فرض‌های عملی زیربنایی مربیگری را عرضه می‌کند. از طرفی، حوزه‌های متنوع مربیگری و تقسیم‌بندی‌های مختلف از شرکت در ورزش (از جمله مربیگری در ورزش قهرمانی، همگانی، معلولان، تندرستی و ...) باعث شده پراکندگی‌هایی در مدل‌های ارائه شده قبلی به چشم بیاید. همچنین این مدل‌ها از چشم‌اندازهای تئوریک مختلفی شامل رهبری، خبرگی، رابطه مربی-ورزشکار، انگیزه، و آموزش ظهور کرده‌اند. روشن است این خطوط تحقیق برای درک پیچیدگی کار مربی مهم هستند اما تمرکز چارچوب‌های مفهومی بر روی یک جنبه خاص از مربیگری، درک کلی ما از مربیگری را با باریک‌کردن دیدمان محدود می‌کند. نگاه کل‌نگر به ما کمک می‌کند به غیر از موضوعاتی که به

1. Cooper & Allen
2. Blumensteyn, Orbach, Bar-eli., Dreshman & Weinstein
3. Pedagical

خود مربی مربوط است سایر مولفه‌های مرتبط با مربیگری ورزش را هم در نظر بگیریم. این نگاه می‌تواند رشد و آموزش مربیان را شکل داده، از علاقه‌مربیان به بهبود حمایت کند و به مربیان کمک کند تجارب کیفی برای شرکت‌کنندگان فراهم کنند و شغل مربیگری را ارتقا دهد (هادسون، بات و مایراند، ۲۰۱۷: ۴۴۹). در این راه استفاده از رویکرد بومی و دانش موجود مربیان و دیدگاه ورزشکاران و شرکت‌کنندگان در ورزش می‌تواند مضامینی را مشخص کند که شاید در مدل‌های دیگر مربیگری که همگی در خارج از کشور تدوین شده‌اند به آنها اشاره نشده است. بر این اساس، محققان قصد دارند به این سؤال پاسخ دهند که مضامین و مولفه‌های مربیگری ورزش ایران شامل چه مواردی است.

روش‌شناسی پژوهش

روش تحقیق از نوع روش تحقیق آمیخته و از نوع طرح تحقیق اکتشافی بود. مشارکت‌کنندگان بخش کیفی پژوهش شامل کلیه مربیان ورزش و ورزشکاران مرد و زن کشور در سال ۱۳۹۷ بودند که در حوزه‌های مختلف مثل ورزش قهرمانی، همگانی، معلولین، تناسب اندام، آمادگی جسمانی، و ورزش‌های ماجراجویانه فعالیت دارند. برای انتخاب شرکت‌کنندگان در بخش کیفی از روش هدفمند استفاده شد. برای مربیان مشمول در این بخش از تحقیق داشتن حداقل ۱۰ سال سابقه مربیگری، کارت مربیگری در سطح بین‌المللی، سطح فعالیت (استانی، ملی، بین‌المللی)، تحصیلات مرتبط با تربیت بدنی و پیشنهادات سایر مربیان خبره، و برای ورزشکاران هم حداقل ۱۰ سال سابقه ورزش کردن به طور مداوم و/یا تجربه ورزش در سطوح بالا در نظر گرفته شد که در تعدادی از مطالعات هم از همین معیارها استفاده شده است (کوته و گیلبرت، ۲۰۰۹؛ موئن، گیسکی و هویگارد، ۲۰۱۵؛ سوکیپتو، چولیک موتوهریر و سوجیداناکو، ۲۰۱۷). فرآیند نمونه‌برداری نظری تا مرز تحقق کفایت نظری ادامه یافت. اشباع نظری در مصاحبه ۱۷ به دست آمد اما ۳ مصاحبه دیگر هم انجام شد و در مجموع ۲۰ مصاحبه عمیق صورت گرفت که مشخصات آنها در جدول ۱ ارائه شده است. مصاحبه‌ها بین ۴۵ تا ۷۰ دقیقه زمان برد و با مرور چندباره گفتگوها، تحلیل و بررسی دقیق‌تری نسبت به دیدگاه‌های طرح‌شده مشارکت‌کنندگان انجام شد.

جدول ۱: مشخصات خبرگان در بخش کیفی

ردیف	مشخصات دموگرافیک		دلیل انتخاب به عنوان خبره
	سن	سابقه	
P _۱	۳۹	۲۲	دونده سرعت باشگاهی و ملی، مربی سرعت تیم ملی در المپیک ۲۰۱۲ لندن و ۲۰۱۶ ریو
P _۲	۴۰	۲۲	ورزشکار جهت‌یابی، مربی تیم ملی جهت‌یابی بانوان، مربی برتر جهت‌یابی کشور در دو سال پی‌پی، مربی کوهنوردی
P _۳	۴۵	۲۷	بازیکن تیم‌های ملی والیبال، مربی تیم ملی والیبال نوجوانان ایران به مدت ۸ سال و کسب چند عنوان قهرمانی در آسیا و یک عنوان قهرمانی جهان

ردیف	مشخصات دموگرافیک		دلیل انتخاب به عنوان خبره
	سن	سابقه	
P4	۲۷	۱۱	رکورددار دو ۶۰ متر داخل سالن بانوان ایران، نقره بازی‌های آسیایی در ماده ۴ در ۴۰۰ متر، طلا و نقره بازی‌های غرب آسیا
P5	۴۰	۲۴	کوهنورد، مربی بازی‌های سنتی و محلی، مربی کوهنوردی، دره نوردی و صعود
P6	۳۷	۲۰	بازیکن تیم‌های ملی والیبال و مربی تیم‌های باشگاهی و ملی در رده‌های مختلف
P7	۳۸	۲۵	بازیکن فوتسال باشگاهی، سرمربی فوتسال در لیگ برتر، مربی تیم ملی فوتسال دانشجویان و قهرمان آسیا، مدرس کنفدراسیون فوتبال آسیا در رشته فوتسال
P8	۳۸	۲۰	ورزشکار باشگاهی دوومیدانی، مربی آمادگی جسمانی، تناسب اندام و توان‌افزایی افراد دارای بیماری و قهرمانان رشته‌های مختلف
P9	۴۰	۲۶	ژیمناست، مربی درجه ۱ ژیمناستیک و مربیگری نونهالان و نوجوانان طی سال‌های متمادی و مدرس دانشگاه به مدت ۱۵ سال
P10	۳۰	۱۷	قهرمان چندین دوره بازی‌های ملی، آسیایی و جهانی میل بازی در ورزش باستانی
P11	۳۱	۱۶	بازیکن تیم ملی والیبال و حضور در لیگ جهانی والیبال
P12	۵۰	۳۸	بازیکن باشگاهی هندبال و کسب چندین قهرمانی در ایران، مربی تیم باشگاه ذوب آهن، مربی تیم ملی هندبال از سطح جوانان تا بزرگسالان
P13	۳۸	۲۴	نایب قهرمان و قهرمان بادی کلاسیک جهان در سال ۰۱۲ و ۲۰۱۳، داور و مربی درجه ۱ فدراسیون پرورش اندام
P14	۴۰	۲۶	مربی و بازیکن باشگاهی بدمیتون و کسب چند عنوان کشوری و لیگ ایران، سابقه مربیگری در مقاطع و سطوح مختلف بدمیتون، مربی تیم ملی آذربایجان
P15	۳۶	۲۲	کاراته‌کا حاضر در قهرمانی باشگاه‌های جهان، مربی تیم ملی امید و جوانان ویتنام و چندین مقام با این تیم‌ها، دارای بالاترین مدرک مربیگری کاراته بین‌المللی
P16	۳۳	۱۷	قهرمان پرتاب در ورزش معلولین، چندین عنوان آسیایی و جهانی در مسابقات پارا
P17	۳۵	۲۲	بازیکن فوتبال باشگاهی، مربی تیم‌های فوتبال نوجوانان و جوانان سپاهان و قهرمانی با این تیم‌ها در لیگ ایران
P18	۴۰	۱۸	ورزشکار و مربی ایروبیک، مربی سالمندان، مربی تی‌آرایکس، زومبا
P19	۳۵	۲۵	شناگر، و مربی آموزشی و قهرمانی شنا و واترپلو
P20	۳۳	۱۸	بازیکن و مربی کبدمی، دارای چندین مقام کشوری باشگاهی، مربی تیم ملی جوانان به مدت دو سال

جهت تحلیل داده‌ها در بخش کیفی از روش تحلیل مضمون استفاده شد. این روش به صورت‌های گوناگونی قابل اجرا است که از میان آنها، روش شبکه‌مضمین^۱ مورد استفاده قرار گرفت. شبکه‌مضمین براساس روندی مشخص، پایین‌ترین سطح قضایای پدیده را از متن بیرون می‌کشد (مضمین پایه)، سپس با دسته‌بندی این مضامین و تلخیص آنها به اصول مجردتر و انتزاعی‌تر دست پیدا می‌کند (مضمین سازمان‌دهنده) و در نهایت این مضامین عالی در قالب استعاره‌های اساسی گنجانده شده و به صورت مضامین حاکم بر کل متن با عنوان مضامین فراگیر درمی‌آیند (آتراید-استرلینگ^۲، ۲۰۰۱: ۳۸۵-۳۸۷).

جهت ممیزی بخش کیفی پژوهش از چند راهبرد استفاده شد. باورپذیری^۳ به این معنی است که آیا یافته‌های تحقیق برای محقق باورپذیر است (معادل روایی درونی است) که به این منظور محقق یکی از مصاحبه‌ها را بعد از یک ماه دوباره کدگذاری نمود، نتایج با ضریب اسکات^۴ مقایسه شد که ضریب بدست آمده ۰/۸۴ بود که نشان از نتایج قابل اتکا و باور می‌باشد. انتقال‌پذیری^۵ یعنی این که آیا انتقال استنباط از یک بستر به بستر دیگر وجود دارد (معادل روایی بیرونی)؛ جهت افزایش قابلیت انتقال داده‌ها از حضور هر دو جنس استفاده و سعی شد که حتی‌الامکان از لحاظ سن، رشته و تحصیلات متفاوت باشند. برای اعتمادپذیری از روش تحلیل اعضای پژوهش^۶ استفاده شد، در این روش گزارش محقق از نظر صحت و کامل بودن مطالعه و بررسی قرار گرفت، چرا که خواندن گزارش موجب می‌گردد که مشارکت‌کنندگان حقایق تازه‌ای به‌خاطر آورند یا درک جدیدی از موقعیت به‌دست آورند، ضمن این‌که تحلیل افراد بیرون از محدوده یک فرد، خارج از محدوده فرد یا موقعیتی است که درگیر تحقیق نیست تا نقاط کور تحقیق مشخص شود. در نهایت تاییدپذیری^۷ میزانی است که یافته‌های پژوهش تاییدپذیر است؛ آیا واقعاً یافته‌ها از دل داده‌ها بدست آمده است که برای تاییدپذیری^۳ نفر صاحب‌نظر مضامین، یافته‌ها را بررسی کردند و تمامی مراحل به صورت جز به جز ارائه شد تا متخصصان خبره نظرشان را در مورد مدل ارائه نمایند که مورد تایید آنها قرار گرفت.

جامعه در بخش کمی شامل مربیان و ورزشکارانی بود که در رشته‌ها و حوزه‌های مختلف حداقل ۱۰ سال سابقه داشتند و در سطح استانی و ملی فعالیت می‌کردند. از تعداد افراد جامعه اطلاعاتی در دسترس نیست به همین خاطر جامعه نامحدود در نظر گرفته شد. نمونه در بخش کمی از بین مربیان و ورزشکارانی بود که در رشته‌ها و حوزه‌های مختلف حداقل ۱۰ سال سابقه داشتند و در سطح استانی و ملی فعالیت می‌کردند، انتخاب شدند. باتوجه به نامحدود بودن تعداد افراد جامعه، تعداد ۳۸۰ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری کاکران^۸ و به روش تصادفی (مجید^۹، ۲۰۱۸) با استفاده از پرسشنامه نسبت به جمع‌آوری اطلاعات انتخاب شدند.

1. Thematic network
2. Attride-Stirling
3. Credibility
4. Scott
5. Transferability
6. Member Checking
7. Confirmability
8. Cochran
9. Majid

در این مرحله از یک پرسشنامه محقق‌ساخته شامل ۹ سوال جمعیت‌شناختی و ۴۱ سوال متناظر با مضامین مشخص‌شده در مرحله کیفی و در مقیاس ۵ ارزشی لیکرت (از بسیار کم=۱ تا بسیار زیاد=۵) استفاده شد. روایی صوری ابزار از طریق نظر خبرگان (۱۰ عضو هیات علمی و ۵ مربی ورزش خبره) ارزیابی و تایید، و پایایی آن ($\alpha = 0/97$) گزارش شد. تعداد ۵۰۰ پرسشنامه برای واجدین شرایط به صورت حضوری یا مجازی (لینک الکترونیک) ارسال، و در مجموع ۳۸۰ پرسشنامه عودت داده شد. داده‌ها با استفاده از شاخص‌های آمار توصیفی (فراوانی، میانگین و ...) و همچنین آزمون t تک‌نمونه‌ای و مدل‌سازی معادلات ساختاری تجزیه و تحلیل شد و روایی سازه از طریق مراحل مدل‌سازی معادلات ساختاری در نرم‌افزار اسمارت پی ال اس^۱ بررسی و تایید شد.

یافته‌های پژوهش

سوالات پژوهش در بخش کیفی این بود که مربیگری ورزش چیست و شامل چه مضامین، مولفه‌ها، فعالیت‌ها، و اقداماتی است. با انجام مصاحبه‌ها و پیاده‌سازی متن به مرحله استخراج مضامین (کدهای معنایی) حاصل شده در سه سطح مضامین پایه (نشانه‌ها)، مضامین سازمان‌دهنده (ملاک‌ها) و مضامین فراگیر (عوامل) منتهی گردید. برای این منظور در ابتدای امر، تمامی مصاحبه‌ها خط به خط توسط پژوهشگر یادداشت شد و کدهای اولیه مرتبط با مضامین مربیگری مشخص شدند. محقق با خواندن چندباره مصاحبه‌های پیاده شده و توجه به کل مباحث مطرح شده سعی کرد به فهمی کلی از مصاحبه‌ها دست یابد؛ سپس با خواندن بخش‌های مختلف هر مصاحبه و تحلیل تک تک کلمات، عبارات، جملات و پاراگراف‌ها تولید گردید. کدگذاری مصاحبه‌های اجراشده به همراه یادداشت‌های محقق، انبوهی از کدها را تولید کرد که با بررسی مشابهت‌ها و دسته‌بندی آنها، ۴۱ مضمون پایه و ۱۲ مضمون سازمان‌دهنده شناسایی گردید. سپس شروع به دریافتن روابط بین مضامین کردیم تا بتوانیم درکی جامع از مضامین مربیگری ورزش ایران داشته باشیم. مضامین به‌دست آمده در سه مضمون فراگیر ظهور کردند. مضمون پایه اول شامل مواردی است که به خود فرد مربی مربوط است (مضامین درون‌فردی)، مضمون فراگیر بعدی شامل مواردی است که در کار با سایر افراد مهم هستند (مضمون بین‌فردی) و مضمون فراگیر سوم شامل مواردی است که در موقعیت‌های مختلف مربیگری می‌توانند متفاوت باشند (مضمون محیطی یا بافتی). در جدول ۲ فرآیند روش تعیین مضامین پایه، سازمان‌دهنده و فراگیر به طور نمونه ارائه شده است.

جدول ۲: نمونه فرآیند روش تعیین مضامین پایه، سازمان‌دهنده و فراگیر

فراگیر	سازمان‌دهنده	پایه	کدهای نمونه
			مربی باید علوم مختلفی از جمله فیزیولوژی ورزش، تغذیه ورزش، علم تمرین، بازگشت به حالت اولیه، آسیب شناسی و روانشناسی ورزش رو بدون (P12). هرچه مربیان دانش آکادمیک بیشتری در مورد آموزش مهارت‌های پایه رشته ورزشی شون داشته باشن (P5). دانش مربی خیلی مهمه چه از لحاظ تئوری و چه عملی (P3). مربی باید بتونه علمشو در زمین پیاده کنه. هم باید دانش داشته باشه و هم بتونه اونو به شاگرداش منتقل کنه (P2).
مربیگری	دانش	دانش تئوریک دانش عملی قابلیت انتقال دانش به بازیکنان	
درون‌فردی			

<p>باید صبور، منظم، متعهد و خلاق باشد. از نظر شخصیتی هم بالا باشد (P4). مربی ورزش باید انسانی دلسوز، صبور، قابل اعتماد و رازنگهدار باشد (P7). متانت و وقار باید ویژگی رفتاری مربی باشد و باید خیلی خویشتن دار باشن (P12). از لحاظ روانی هم باید آدم متعادلی باشه (P14). مربی باید هوش هیجانی بالایی داشته باشه (P3). از لحاظ روانی باید اعتماد به نفس بالایی داشته باشه و بتونه هیجانانگیز کنترول کنه (P4). مربی باید انگیزه داشته باشه و شور و حرارت داشته باشه (P10). ویژگی های اخلاقی و منش ورزشی مربی مهمه و رو بازیکنانش هم تأثیرداره (P7). رفتار و اخلاق حسنه تو هر جایی مورد قبوله (P16). مربی باید عاشق باشه چون مربیگری کار سختیه (P4). مربیای شایسته عاشقن عاشق کارشون و شاگرداشون هستن (P15). مربیگری علم و هنر کارکردن با افراده (P2). مربی باید هنر کار مربیگری رو داشته باشه (P5). ارتقا عملکرد شاگردا یا هنر (P9). ارزش های اصلی مربی در کارش خیلی موثرن و می تونن نشون بدن چه درکی از مربیگری داره (P7).</p>	<p>شخصی روانی اخلاقی عشق به کار تفکر هنرمندانه ارزش های محوری</p>	<p>ویژگی های فردی فلسفه مربیگری</p>
<p>اهل مطالعه باشه و تحصیلات عالی داشته باشه (P15). باید در دوره های ارتقا مربیگری و دانش افزایی شرکت کنه (P7). مربی باید سعی کنه خودشو رشد بده و دوره هایی را به عنوان کارآموز در کنار مربیان باتجربه کار کنه (P3). چند سال به عنوان دستیار کنار مربیای دیگه کار کنن (P15). باید سراغ کارای پژوهشی و نوشتن کتاب و مقاله هم برن (P10). مربیان باید از منابع پژوهشی در کارشون استفاده کنن (P19). مربی باید روابط مناسبی با ورزشکارا، مدیران و هواداران داشته باشه (P3). رابطه با ورزشکارا و همکاراش داشته باشه (P15). در کار با بچه ها رابطه با والدین خیلی تأثیرگذاره (P10). مربی باید بتونه با پدر و مادرای بازیکنانش روابط خوبی برقرار کنه (P8). مربی باید با رسانه ها تعامل خوبی داشته باشه و سواد رسانه ای داشته باشه (P1). نحوه برخورد مربی با رسانه ها هم خیلی مهمه (P17). مربی علاوه بر رابطه دوستانه با شاگرداش باید با افرادی که به نحوی با ورزش درگیر هستنم رابطه خوبی داشته باشه (P16).</p>	<p>یادگیری مداوم کارآموزی داشتن روحیه پژوهشگری رابطه با ورزشکاران همکاران رسانه ها ذینفعان</p>	<p>تمایل به رشد و تعالی</p>
<p>مربی باید بتونه از روش های مختلف برای آموزش دادن به آدمای مختلف استفاده کنه (P3). به مهارت دیگه مربی آموزش مهارت های پایه ورزش و مهارت های فنی و اصلاح آنهاست (P7). چون مربیا اکثر وقتشونو در حال آموزش دادن حسن باید مهارت آموزش دادنو خوب بدونن (P14). مربی باید بتونه علاوه بر ارتباطات کلامی، با ارتباطات غیرکلامی و بدنی هم با بازیکنانش ارتباط برقرار کنه (P2). مربیگری به تعبیری یه نوع رهبری (P5). باید بتونه رهبر خوبی باشه و رفتارهای متناسب با رهبری داشته باشه (P7). مربی باید سیاست داشته باشه تا بتونه همه رو دور خودش نگه داره (P12). سیاسیون نقش مهمی امروز تو همه جا دارن و مربی هم باید هم با سیاسیون رابطه داشته باشه تا پیشرفتش بیشتر بشه (P4).</p>	<p>مهارت فنی-آموزشی انسانی-ارتباطی ادراکی-رهبری سیاسی</p>	<p>مهارت های مربیگری بین فردی</p>

همچنین مدیریت مربی خیلی مهمه. مربی باید برای هر جلسه برنامه داشته باشه، تمرینو و چیدمان کارو مشخص کنه و به همه اطلاع بده و بر کار تیم یا گروه نظارت داشته باشه (P9).

برنامه‌ریزی و سازماندهی مربی تو تمرین خیلی همه (P14). یکی دیگه از کارهای مربی انتخاب بازیکن و دستیارانشه (P4). انتخاب بازیکن خیلی مهمه چون لبه موفقیت یا شکسته (P14). مربی باید هادی باشه یعنی شاگرداشو هدایت کنه به سمت هدف و اجازه نده از این مدار خارج بشن (P12). نقش هدایتگری مربی در اصلاح سبک زندگی ورزشکار کاملاً مشهوده (P16).

مربی برای ارزیابی شاگردا باید استاندارد تعیین کنه (P4). تو ورزش ما یه سری استاندارد وجود دارد که ورزشکار باید به اونا دست پیدا کنه (P13).

مثلاً وقتی بازیکنو وظایفشونو درست انجام می‌دن یا به دیگران کمک می‌کنن اونا رو تشویق کنن (P12). رفتاری که من تو تمرین دارم بیشتر همراه با احترام به شاگردامه (P18). مربی باید مشوق باشه مخصوصاً کارای خوب ورزشکارا رو بولد کنه (P4). تو مواقعی که ببینم ورزشکاری رفتار پرخاشگرانه یا بی‌ادبانه‌ای داره حتماً بهش تذکر می‌دم (P9). رفتار انسانی مربی خیلی اهمیت داره (P20). رفتار شخص مربی هم تو تمرین و هم تو مسابقه خیلی رو بازیکنان تاثیر داره (P11). نباید پرخاشگر باشه و باید بتونه خودشو کنترل کنه (P4).

تمرین علاوه بر تکنیک باید شامل مولفه‌های تاکتیکی هم باشه (P4). مربیای بزرگسالا و قهرمانی بیشتر وقتشونو صرف تاکتیکه می‌کنن (P7). مربی باید روش‌های مختلف توسعه آمادگی جسمانی متناسب با شرایط شاگرداشو بدونه (P5). آمادگی بدنی هم تقریباً جزء لاینفک همه تمرینات ورزشیه (P8).

یکی از مهم‌ترین نقشایی که یه مربی می‌تونه داشته باشه معلمیه (P7). مربیگری با معلمی شباهت زیادی داره و منه اونا باید مهارتای پایه رو یاد بده و شاگرداشو از هر نظر رشد بده (P13). مربی باید تو بدنسازی هم متخصص باشه (P10). مربی باید برای بازیکنانش از هر نظر الگو باشه (P2).

مربی باید ویژگی‌های سنی شاگرداشو در نظر داشته باشه (P8). مربی باید استعدادهای شاگرداشو بشناسه (P9). چه هدف مسابقه باشه چه سلامتی (P10). هدف ورزش میتونه متفاوت باشه مثلاً قهرمانی یا تندرستی باشه (P11). مربیگری در سطوح ملی و حرفه‌ای فرق داره با آموزش (P15). محیط ورزش ممکنه انفرادی یا تیمی باشه (P11). کیفیت محل برگزاری مسابقه و تجهیزات هم می‌تونه روی کار مربی تاثیر بذاره (P3).

شایستگی هر مربی بر اساس نتایجی که مربی در مسابقات به دست میاره مشخص میشه (P5).

مربی باید همه شرایط حضور در مسابقه رو مدنظر داشته بشه و تجهیزات و امکاناتی که نیاز داره رو پیش‌بینی کنه (P12). مربی باید بتونه تاکتیک‌های ورزشو هم تاکتیک‌های ساده و هم پیچیده رو یاد بده و تمرین بده (P6). باید متناسب با تیم حریف تاکتیکی تیمشو بچینه (P6). مربی باید تاکتیکی یا استراتژی برای هر مسابقه را مشخص کنه (P7).

برنامه‌ریزی
سازماندهی
به‌کارگیری
هدایت
ارزیابی

مدیریت

رفتار
هدایتی-اجتماعی
حمایتی-فرهنگی
ویژه‌مربی

رفتار
مربیگری

آموزش تکنیک
آموزش تاکتیکی
آفرایش آمادگی
جسمانی

موقعیت
تمرین

معلمی
تخصص‌گرایی
الگو

ایفای نقش

شاگردان
هدف ورزش
محیط ورزش

شرایط
محیطی

نتیجه‌گرایی
آمادگی لجستیک
برای مسابقه
راهبرد
تاکتیکی

موقعیت
مسابقه

مضمون فراگیر درون فردی شامل چهار مضمون سازمان‌دهنده دانش مربیگری، ویژگی‌های مربی، فلسفه مربیگری و تمایل به رشد و تعالی قرار گرفت. دانش مربیگری شامل دانش تئوریک، دانش عملی و قابلیت انتقال دانش بود. دانش تئوریک شامل مجموعه‌ای از علوم ورزشی و تربیت بدنی، دانش ویژه ورزش از جمله: قوانین و مقررات رشته‌های ورزشی، دانش عمومی مربیگری و دانش مرتبط با هدف شرکت‌کنندگان در ورزش و نیازهای آنها بود. دانش عملی شامل به کاربردن دانش تئوریک در تمرین و میدان رقابت بود. قابلیت انتقال دانش به بیان تئوریک مبانی اجرای صحیح تکنیک‌ها و پیشگیری از آسیب‌ها به بازیکنان و همکاران، و موارد روانی - حرکتی مربوط به عملکرد در تمرین و مسابقه مرتبط بود.

ویژگی‌های مربیان در سه مضمون پایه شخصی، روانی و اخلاقی قرار گرفتند. ویژگی‌های شخصی شامل صبور بودن، داشتن خلاقیت، متعهد بودن، داشتن انصاف و عدالت، تصمیم‌گیری خوب و منظم بودن بود. ویژگی‌های روانی شامل ثبات هیجانی و هوش هیجانی بالا، داشتن اعتماد به نفس بالا و اضطراب کم بود و ویژگی‌های اخلاقی شامل اخلاق‌مداری، تبادل اخلاقیات و شایستگی اخلاقی بود.

فلسفه مربیگری شامل عشق به کار مربیگری، تفکر هنرمندانه و ارزش‌ها و اصول مرکزی بود. تعدادی از شرکت‌کنندگان، هنر مربیگری و تفکر هنرمندانه را بخشی از فلسفه مربیگری ذکر کردند و برخی فلسفه مربیگری را هم‌ردیف با باورها و ارزش‌های محوری تلقی کردند. آنها ذکر کردند فلسفه مربیگری زیربنای همه کارهایی است که مربی انجام می‌دهد و نه تنها شامل اهداف، اقدامات و ارزش‌هاست بلکه یک رویکرد مربیگری است که زیربنای کیفیت‌ها و مهارت‌های شخصی را توصیف می‌کند.

رشد و تعالی در مربیگری شامل سه مضمون پایه یادگیری مداوم، کارآموزی و داشتن روحیه پژوهشگری بود. مشارکت‌کنندگان بیان کردند که رشد مداوم مربیان ورزش، کلید بقا و بهبود کیفیت مربیگری و حرفه‌ای‌گری است که یادگیری در مرکز آن قرار دارد و یادگیری مداوم از طریق شرکت در کلاس‌های مربیگری، کارگاه‌ها، کنفرانس‌ها و جلسات با سایر مربیان به دست می‌آید. کارآموزی به کاروزی پیش مربیان باتجربه، شرکت در تمرینات سایر مربیان و به ویژه مربیان خبره به عنوان مشاهده کننده، و دستیار مربیان سطح بالا بودن اشاره داشت. داشتن روحیه پژوهشگری شامل آشنایی با زبان انگلیسی، مطالعه مقالات روز مرتبط با حوزه مربیگری، استفاده از نتایج مقالات در کار مربیگری چه از لحاظ فنی و چه از لحاظ موارد غیرفنی مثل روانشناسی و موارد مرتبط با ویژگی‌های ورزشکاران در یک نوع ورزش خاص بود.

مضمون فراگیر بین فردی شامل چهار مضمون سازمان‌دهنده روابط اجتماعی، مهارت‌های مربیگری، مدیریت و رفتار مربیگری بود. مضمون روابط اجتماعی شامل مضامین پایه رابطه با ورزشکاران، رابطه با همکاران، رابطه با رسانه‌ها و رابطه با ذی‌نفعان بود. رابطه مربی-بازیکن شامل توانایی برقراری رابطه با بازیکنان، تعامل با بازیکنان، دوست‌بودن با بازیکنان، گذاشتن وقت بیرون از زمین بازی برای ورزشکاران بود. علاوه بر ورزشکار، افراد دیگری هم هستند (اعضای خانواده بازیکنان، رسانه‌ها و ذینفعان شامل دستیاران، مدیران و ...) که برقراری رابطه با آنها برای مربیگری ضروری است. رابطه با همکاران شامل توانایی برقراری رابطه با دستیاران، سرمربی، مربیان سایر

تیم‌ها، و مربیان باتجربه بود. رابطه با رسانه‌ها شامل توانایی برقراری رابطه با خبرنگاران، گزارشگران، شبکه‌های مجازی، و داشتن سواد رسانه‌ای بود. رابطه با ذی‌نفعان شامل رابطه با اعضای خانواده بازیکنان، مدیران، هواداران، حامیان مالی و افرادی بود که پتانسیل حمایت مادی و معنوی را دارند.

مضمون مهارت‌های مربیگری شامل مضامین پایه مهارت‌های فنی-آموزشی، انسانی-ارتباطاتی، ادراکی-رهبری و سیاسی بود. مهارت‌های فنی-آموزشی شامل توانایی اجرای مهارت‌های حرکتی، آشنایی با شیوه‌های مختلف آموزش مهارت‌های حرکتی و آموزش متناسب با شرایط ورزشکاران بود. مهارت‌های انسانی-ارتباطاتی شامل ارتباطات متناسب با ویژگی‌ها و موقعیت ورزشکاران، فن بیان خوب، زبان غیرکلامی و بدنی و داشتن روابط عمومی بالا بود. مهارت‌های رهبری-ادراکی شامل نفوذ در ورزشکاران، داشتن ویژگی‌های رهبری، رفتارهای متناسب با رهبر، تصمیم‌گیری‌های صحیح و مقبولیت نزد ورزشکاران بود. مضمون مهارت سیاسی شامل داشتن شبکه‌های ارتباطی، رابطه با مدیران، افراد صاحب نفوذ و تاثیرگذاری و نفوذ بر دیگران بود.

مضمون مدیریت شامل مضامین پایه برنامه‌ریزی، به‌کارگیری، سازماندهی، هدایت و ارزیابی بود. برنامه‌ریزی می‌تواند برای یک جلسه، هفته، ماه، فصل، سال یا چند سال باشد. به‌کارگیری توسط مربیان رقابتی تیمی بیان شد و شامل انتخاب ورزشکاران، دستیاران و کادر پشتیبانی تیم بود. سازماندهی شامل مشخص کردن وظایف و مسئولیت‌های بازیکنان و همکاران، آرایش بازیکنان در تمرین، وسایل و تجهیزات مورد استفاده در تمرین بود. هدایت شامل نظارت و بازمینی مداوم عملکرد ورزشکاران، استفاده از قدرت در هدایت ورزشکاران و تدوین و ارائه مقررات به ورزشکاران بود. ارزیابی شامل تعیین استاندارد برای عملکرد ورزشکاران، تعیین استانداردهای اخلاقی و رفتاری برای ورزشکاران، تعیین میزان دستیابی به استانداردهای مشخص‌شده، مشخص کردن نقاط قوت و ضعف و اصلاح نقاط ضعف بود.

رفتار مربیان شامل رفتارهای هدایتی-اجتماعی، حمایتی-فرهنگی و رفتارهای ویژه بود. رفتارهای هدایتی-اجتماعی شامل برخورد در مواقعی که ورزشکاران وظایف خود را به درستی انجام نمی‌دهند، قوانین را نقض می‌کنند یا رفتار مناسبی با بقیه ورزشکاران یا کادر تیم یا سایر افراد مرتبط با ورزش ندارند بود. رفتارهای حمایتی-فرهنگی شامل تشویق و حمایت مناسب از رفتارهای خوب بازیکنان با سایر بازیکنان در تمرین، مسابقه، در برخورد با سایر افراد حاضر در ورزش، انجام صحیح وظایف محوله و کمک به سایر افراد بود. رفتارهای ویژه مربی شامل رفتارهای معمول مربی با بازیکنان و سایر افراد حاضر در تمرین، رفتار مربی در لحظات حساس مسابقه، رفتار مربی مطابق با سن و شرایط ورزشکاران، و کنترل مربی بر رفتار خودش بود.

مضمون فراگیر محیطی شامل مضامین سازماندهنده موقعیت تمرین، ایفای نقش، شرایط محیطی و موقعیت مسابقه بود. موقعیت تمرین شامل آموزش تکنیک‌ها و تاکتیک‌های هر ورزش و افزایش آمادگی جسمانی بود. مضمون آموزش تکنیک شامل آموزش مهارت‌های حرکتی پایه، آموزش تکنیک‌های تخصصی، اصلاح تکنیک، و ارائه بازخورد بود. آموزش تاکتیک شامل آموزش تاکتیک‌های پایه ویژه ورزش، تاکتیک‌های پیشرفته ویژه ورزش، تاکتیک‌های جایگزین برای موارد خاص و تاکتیک‌های موقعیتی بود. مضمون افزایش آمادگی جسمانی شامل رشد متناسب کلیه

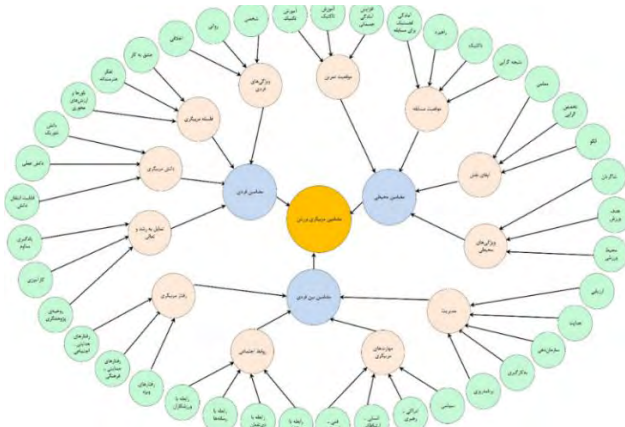
مولفه‌های آمادگی جسمانی ورزشکار، تقویت مولفه‌های آمادگی جسمانی که نیاز است بیشتر تقویت شوند، استفاده از روش‌های متناسب با ورزشکاران جهت افزایش آمادگی جسمانی ورزشکاران، و متنوع و مفرح کردن برنامه‌های افزایش آمادگی جسمانی بود.

مضمون سازمان‌دهنده ایفای نقش شامل مضامین پایه نقش معلمی، نقش تخصص‌گرایی و نقش الگو بود. مضمون معلمی شامل مضامین رشد کل‌گرایانه ورزشکار یا تیم از جنبه‌های شناختی، عاطفی و روانی، و شناسایی و برآورده کردن نیازهای ورزشکار یا تیم بود. مضمون تخصص‌گرایی شامل مضامین فراگیر بدنسازی، فنی، مشاور و متخصص تندرستی بود. این مضمون شامل فعالیت‌هایی بود که مربیان به عنوان یک فرد متخصص در افزایش مولفه‌های بدنی و تکنیکی و تاکتیکی انجام می‌دهند. نقش مدل اشاره بر این امر داشت که مربی برای ورزشکاران به عنوان یک مدل یا الگو عمل می‌کند. این الگو می‌تواند اخلاقی، اجتماعی، تحصیلی، بدنی و ... باشد. مضمون الگو شامل داشتن سیما و تیپ بدنی مناسب، رفتار و اخلاق مناسب در محیط ورزش و اجتماع، عدم اشتها به موارد منفی در جامعه، شهروند خوب بودن و الگو بودن از هر نظر برای ورزشکاران بود.

مضمون شرایط محیطی شامل مضامین پایه شاگردان، هدف ورزش و محیط ورزش بود. مضمون شاگردان شامل ویژگی‌های سنی، ویژگی‌های فرهنگی، پتانسیل، اهداف و استعدادها هر کدام از شاگردان بود. مضمون هدف ورزش بر این امر اشاره داشت که هدف ورزش می‌تواند قهرمانی، تفریحی، درمانگری، ماجراجویی، تناسب اندام یا سلامتی باشد. محیط ورزش شامل نوع ورزش مثلاً تیمی یا انفرادی بودن ورزش، سطح رقابت، میزان تاثیرگذاری شرایط آب و هوایی بر ورزش، فرهنگ ورزش و میزان تاثیرگذاری افراد مثلاً داوران یا برگزارکنندگان ورزش بر نتایج بود.

مضمون موقعیت مسابقه شامل مضامین پایه آمادگی لجستیک برای مسابقه، راهبرد، تاکتیک و نتیجه‌گرایی بود. آمادگی لجستیک برای مسابقه شامل آمادگی بدنی برای مسابقه، آمادگی روحی و روانی برای مسابقه، تنظیم فهرست بازیکنان برای مسابقه، مهیا کردن محل مسابقه در شرایط میزبانی، و مهیا کردن مقدمات و ملزومات سفر برای مسابقات خارج از خانه بود. تاکتیک شامل انتخاب بازیکنان متناسب با مسابقه، استفاده از تعویض‌های مناسب، استفاده از زمان استراحت به موقع و استفاده از تاکتیک مناسب در برابر هر یک از حریفان بود. مضمون راهبرد شامل تجزیه و تحلیل ورزشکار یا تیم حریف، انتخاب راهبرد مناسب برای هر مسابقه، و داشتن راهبردهای جایگزین برای شرایطی که تاکتیک اول توسط حریف خنثی می‌شود بود. نتیجه‌گرایی شامل رسیدن به هدف مد نظر ورزشکار یا تیم و پیروزی در مسابقه بود.

در شکل ۱، مدل شماتیک تحقیق ارائه شده است.

شکل ۱: مضامین مربی‌گری ورزش

جدول ۳ ویژگی‌های جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان در بخش کمی را نشان می‌دهد.

جدول ۳: ویژگی‌های جمعیت‌شناختی پاسخگویان بخش کمی

متغیرها	فراوانی	درصد
جنسیت	زن	۳۴/۵
	مرد	۶۵/۵
مدرک تحصیلی	دانشجوی دکتری یا دکتری	۱۳/۷
	کارشناسی ارشد	۳۸/۷
	کارشناسی	۳۴/۵
	کاردانی	۹/۲
سوابق مربی‌گری	دیپلم	۳/۹
	حدود ۱۰ سال یا کمتر	۴۸/۴
	۱۱ تا ۱۵ سال	۲۲/۹
	بین ۱۶ تا ۲۰ سال	۱۳/۴
	بیش از ۲۰ سال	۱۵/۳
	کمتر از ۳۵ سال	۴۷/۶
سن	بین ۳۶ تا ۴۰ سال	۲۴/۲
	بین ۴۱ تا ۴۵ سال	۱۴/۵
	بین ۴۶ تا ۵۰ سال	۶/۳
حوزه مربی‌گری	بیش از ۵۰ سال	۷/۴
	آموزشی	۲۲/۱
	تفریحی - آماتور	۱۲/۸
	سلامتی و تندرستی	۸/۷
رشته تحصیلی	قهرمانی	۵۸/۲
	غیرمرتبط با تربیت بدنی و علوم ورزشی	۳۰/۵
	مرتبط با تربیت بدنی و علوم ورزشی	۶۹/۵

مطابق جدول ۳ بیشترین جمعیت نمونه مرد با گروه سنی کمتر از ۳۵ سال، درحوزه قهرمانی با تحصیلات ارشد و مرتبط با تربیت بدنی هستند که سابقه کار کمتر از ۱۰ سال داشته‌اند. به منظور تایید مؤلفه‌ها از آزمون t استفاده شده است. جدول ۴ نشان می‌دهد آزمون t مربوط به مضامین پایه، سازمان‌دهنده و فراگیر معنی‌دار هستند و باتوجه به مقدار معنی‌داری کلیه مؤلفه‌ها و زیرمؤلفه‌ها برای حضور در مدل اثرگذار هستند و باتوجه به این‌که مقدار t مثبت است نشان می‌دهد که کلیه مؤلفه‌ها و زیرمؤلفه‌ها به نظر مشارکت‌کنندگان دارای اثر زیاد بر مدل هستند.

جدول ۴: برآورد آزمون t تک نمونه‌ای جهت مقایسه معنی‌داری هریک از مضامین

مقدار آزمون = ۳						
مضامین	T	درجه آزادی	معنی داری	اختلاف میانگین	فاصله اطمینان ۹۵٪ کران بالا	کران پایین
۱- درون فردی	۵۷/۱۷	۳۷۹	۰۰/۰	۵۸/۱	۶۴/۱	۵۳/۱
فلسفه مربیگری	۵۱/۲۲	۳۷۹	۰۰/۰	۶۰/۱	۶۷/۱	۵۴/۱
ویژگی های فردی	۴۸/۹۰	۳۷۹	۰۰/۰	۶۱/۱	۶۷/۱	۵۴/۱
دانش مربیگری	۵۳/۱۳	۳۷۹	۰۰/۰	۶۵/۱	۷۱/۱	۵۹/۱
تمایل به رشد و تعالی	۶۲/۴۵	۳۷۹	۰۰/۰	۴۷/۱	۵۴/۱	۴۱/۱
۲- بین فردی	۶۸/۴۷	۳۷۹	۰۰/۰	۴۰/۱	۴۵/۱	۳۴/۱
رفتار مربیگری	۴۴/۳۴	۳۷۹	۰۰/۰	۳۲/۱	۴۰/۱	۲۵/۱
روابط اجتماعی	۴۶/۳۴	۳۷۹	۰۰/۰	۲۰/۱	۲۷/۱	۱۳/۱
۲ مهارت‌های مربیگری	۳۸/۷۴	۳۷۹	۰۰/۰	۳۰/۱	۳۶/۱	۲۳/۱
مدیریت	۵۳/۱۹	۳۷۹	۰۰/۰	۶۴/۱	۷۰/۱	۵۷/۱
۳- محیطی	۵۰/۸۱	۳۷۹	۰۰/۰	۴۷/۱	۵۳/۱	۴۲/۱
موقعیت تمرین	۴۸/۰۴	۳۷۹	۰۰/۰	۶۵/۱	۷۲/۱	۵۸/۱
موقعیت مسابقه	۴۱/۸۱	۳۷۹	۰۰/۰	۴۳/۱	۴۹/۱	۳۶/۱
۳ ایفای نقش شرایط محیطی	۴۴/۶۱	۳۷۹	۰۰/۰	۴۹/۱	۵۵/۱	۴۲/۱
	۳۸/۹۳	۳۷۹	۰۰/۰	۳۴/۱	۴۱/۱	۲۷/۱

به منظور محاسبه شاخص‌های اعتبار و پایایی از رویکرد مدل‌سازی معادله ساختاری واریانس محور و نرم‌افزار PLS استفاده شد. مدل عاملی با استفاده از تحلیل عاملی مرتبه دوم، شاخص اعتبار همگرا مطلوبیت اعتبار مناسبی برای مضامین درون فردی، بین فردی و محیطی را نشان می‌دهد. مقادیر پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ نشان‌دهنده دقت اندازه‌گیری بالای ابزار سنجش آنها و به عبارتی پایابودن ابزار مربوط به آنها است (جدول ۵).

جدول ۵: شاخص‌های ارزیابی روایی و پایایی ابزار سنجش مضامین مربیگری ورزش

مضمون	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی	اعتبار همگرا (AVE)
مضمون بین‌فردی	۰/۹۴۱	۰/۹۴۹	۰/۵۲۹
مدیریت	۰/۹۱۳	۰/۹۳۵	۰/۷۴۳
رفتار مربیگری	۰/۸۶۵	۰/۹۱۷	۰/۷۸۷
مهارت مربیگری	۰/۷۷۲	۰/۸۵۶	۰/۶۰۸
روابط اجتماعی	۰/۷۳۳	۰/۸۳۳	۰/۵۵۶
مضمون درون‌فردی	۰/۹۲۲	۰/۹۳۴	۰/۵۴۵
ویژگی‌های فردی	۰/۸۴۷	۰/۹۰۸	۰/۷۶۶
دانش مربیگری	۰/۸۰۶	۰/۸۸۵	۰/۷۲۰
فلسفه مربیگری	۰/۷۷۶	۰/۸۷۱	۰/۶۹۲
تمایل به رشد و تعالی	۰/۷۲۱	۰/۸۴۱	۰/۶۳۹
مضمون محیطی	۰/۹۱۷	۰/۹۲۹	۰/۵۰۷
موقعیت تمرین	۰/۸۶۶	۰/۹۱۸	۰/۷۸۹
موقعیت مسابقه	۰/۸۱۵	۰/۸۸۰	۰/۶۵۰
نقش مربی	۰/۷۶۹	۰/۸۶۶	۰/۶۸۴
شرایط بافتی	۰/۷۳۶	۰/۸۴۹	۰/۶۵۳

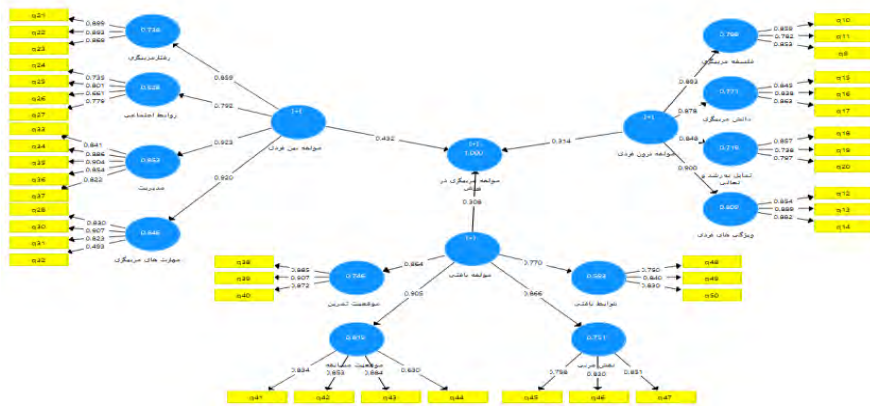
مضامین سازماندهنده در مضمون فراگیر بین‌فردی به ترتیب بار عاملی عبارت از مدیریت (۰/۹۲۳)، مضامین مهارت‌های مربیگری (۰/۹۲۰)، رفتار مربیگری (۰/۸۵۹) و روابط اجتماعی (۰/۷۹۲)، مضامین سازماندهنده در مضمون فراگیر درون‌فردی به ترتیب بار عاملی عبارت از ویژگی‌های مربی (۰/۹)، فلسفه مربیگری (۰/۸۹۳)، دانش مربیگری (۰/۸۷۸) و تمایل به رشد و تعالی (۰/۸۴۸) و مضامین سازماندهنده در مضمون محیطی به ترتیب بار عاملی شامل ایفای نقش (۰/۹۰۵)، موقعیت مسابقه (۰/۸۶۶)، موقعیت تمرین (۰/۸۶۴) و شرایط محیطی (۰/۷۷۰) بود (جدول ۶).

جدول ۶: مقادیر بارهای عاملی معرفت‌های مضامین درون‌فردی، بین‌فردی و محیطی

مضمون فراگیر	مضمون سازماندهنده	مضمون پایه	بار عاملی	مقدار بحرانی	معنی‌داری
	مدیریت		۰/۹۲۳	۶۶/۲۷۸	۰/۰۰۰
		سازماندهی	۰/۹۰۴	۶۱/۱۳۹	۰/۰۰۰
		به کارگیری	۰/۸۸۶	۳۸/۰۳۲	۰/۰۰۰
		هدایت	۰/۸۵۴	۳۱/۲۰۳	۰/۰۰۰
		برنامه‌ریزی	۰/۸۴۱	۲۴/۵۱۴	۰/۰۰۰
		ارزیابی	۰/۸۳۰	۲۸/۸۷۰	۰/۰۰۰
بین‌فردی	مهارت‌های مربیگری		۰/۹۲۰	۶۶/۵۶۱	۰/۰۰۰
		انسانی-ارتباطاتی	۰/۹۰۷	۷۱/۴۴۶	۰/۰۰۰
		فنی-آموزشی	۰/۸۳۰	۲۸/۷۸۰	۰/۰۰۰
		ادراکی-رهبری	۰/۸۲۳	۲۵/۴۱۶	۰/۰۰۰
		سیاسی	۰/۴۹۳	۸/۲۳۴	۰/۰۰۰
	رفتار مربیگری		۰/۸۵۹	۳۹/۴۲۹	۰/۰۰۰
		هدایتی-اجتماعی	۰/۸۹۹	۵۴/۵۰۶	۰/۰۰۰

۰/۰۰۰	۵۳/۱۳۰	۰/۸۹۳	حمایتی-فرهنگی		
۰/۰۰۰	۴۷/۵۲۳	۰/۸۶۹	رفتار ویژه	روابط اجتماعی	
۰/۰۰۰	۲۶/۵۹۰	۰/۷۹۲			
۰/۰۰۰	۳۷/۴۲۶	۰/۸۰۱	همکاران		
۰/۰۰۰	۲۷/۵۷۵	۰/۷۷۹	ذی نفعان		
۰/۰۰۰	۱۹/۲۰۲	۰/۷۳۵	بازیکنان		
۰/۰۰۰	۱۷/۳۹۹	۰/۶۶۱	رسانه‌ها	ویژگی‌های فردی	
۰/۰۰۰	۳۹/۶۶۳	۰/۹۰۰			
۰/۰۰۰	۴۲/۳۹۴	۰/۸۸۹	روانی		
۰/۰۰۰	۳۲/۲۰۷	۰/۸۸۲	اخلاقی		
۰/۰۰۰	۳۲/۲۳۸	۰/۸۵۴	شخصی	فلسفه مربیگری	
۰/۰۰۰	۳۲/۳۴۴	۰/۸۹۳			
۰/۰۰۰	۳۱/۴۹۳	۰/۸۵۹	تفکر هنرمندانه		
۰/۰۰۰	۲۲/۷۸۸	۰/۸۵۳	عشق به کار		
۰/۰۰۰	۲۵/۰۹۶	۰/۷۸۲	اصول و ارزش‌های مرکزی	دانش مربیگری	درون فردی
۰/۰۰۰	۲۶/۷۸۴	۰/۸۷۸			
۰/۰۰۰	۳۳/۰۷۶	۰/۸۶۳	قابلیت انتقال دانش		
۰/۰۰۰	۳۰/۳۶۳	۰/۸۴۵	دانش تئوریک		
۰/۰۰۰	۲۱/۳۹۸	۰/۸۳۸	دانش عملی	تمایل به رشد و تعالی	
۰/۰۰۰	۲۹/۳۰۱	۰/۸۴۸			
۰/۰۰۰	۴۷/۸۳۵	۰/۸۵۷	یادگیری مداوم		
۰/۰۰۰	۲۷/۹۶۹	۰/۷۹۷	داشتن روحیه پژوهشگری		
۰/۰۰۰	۱۷/۵۵۷	۰/۷۳۸	کارآموزی		
۰/۰۰۰	۴۷/۶۱۳	۰/۹۰۵		ایفای نقش	
۰/۰۰۰	۴۸/۳۹۸	۰/۸۵۱	الگو		
۰/۰۰۰	۳۱/۲۳۱	۰/۸۳۰	تخصص‌گرایی		
۰/۰۰۰	۲۳/۰۱۳	۰/۷۹۸	معلمی	موقعیت مسابقه	
۰/۰۰۰	۳۷/۲۳۳	۰/۸۶۶			
۰/۰۰۰	۴۴/۲۴۰	۰/۸۸۴	تاکتیک		
۰/۰۰۰	۳۰/۴۶۲	۰/۸۵۳	راهبرد		
۰/۰۰۰	۲۸/۰۲۴	۰/۸۳۴	آمادگی لجستیک برای مسابقه		
۰/۰۰۰	۱۲/۸۵۹	۰/۶۳۰	نتیجه‌گرایی	موقعیت تمرین	محیطی
۰/۰۰۰	۳۰/۹۱۷	۰/۸۶۴			
۰/۰۰۰	۴۹/۳۵۹	۰/۹۰۷	آموزش تاکتیک		
۰/۰۰۰	۳۲/۲۸۰	۰/۸۸۵	آموزش تکنیک		
۰/۰۰۰	۲۹/۷۱۴	۰/۸۷۲	آفرایش آمادگی جسمانی		
۰/۰۰۰	۳۳/۸۳۳	۰/۷۷۰		شرایط محیطی	
۰/۰۰۰	۳۳/۸۴۴	۰/۸۴۰	هدف ورزش		
۰/۰۰۰	۳۴/۸۱۶	۰/۸۳۰	محیط ورزش		
۰/۰۰۰	۲۵/۰۲۷	۰/۷۵۰	شاگردان		

بر اساس مواردی که ذکر شد مدل معادله ساختاری تحقیق به صورت زیر درمی‌آید (شکل ۲).

شکل ۲: مدل معادله ساختاری مضامین مربی‌گری

شاخص‌های ارزیابی کلیت مدل معادله ساختاری بیانگر این است که مدل مفروض تدوین شده توسط داده‌های پژوهش حمایت می‌شوند، به عبارت دیگر برازش داده‌ها به مدل برقرار و شاخص‌های برازش دلالت بر مطلوبیت مدل معادله ساختاری دارند (جدول ۷).

جدول ۷: برآورد مقادیر شاخص‌های ارزیابی کلیت مدل معادله ساختاری

مقدار	شاخص
۰/۰۸۴	SRMR
۹۲۱۶/۶۰۳	Chi-Square
۰/۳۹۰	NFI

مطابق جدول ۸، برآورد اثرات مستقیم مربوط به مضامین فراگیر معنی‌دار هستند به این معنی که اثر آنها در تحلیل مسیر حائز اهمیت است و اثرات غیرمستقیم به این دلیل که معنی‌دار نبودند در این قسمت ارائه نشده است. بیشترین میانگین نمونه‌ای مربوط به مضمون بین‌فردی بود و به دنبال آن مضامین فردی و محیطی قرار دارند.

جدول ۸: برآورد اثرات مستقیم مضامین مدل نسبت به مضامین مربی‌گری در ورزش

مضمون	میانگین نمونه‌ای	آماره t	مقدار احتمال
مضمون بین‌فردی	۰/۴۳۲	۱۹/۷۸	۰/۰۰۰
مضمون درون‌فردی	۰/۳۱۴	۲۳/۷۰	۰/۰۰۰
مضمون محیطی	۰/۳۰۸	۳۰/۷۴	۰/۰۰۰

بحث و نتیجه گیری

با علم به این که مربیان در محیط‌های پیچیده و پویا کار می‌کنند و همین طور به ارزیابی، دستکاری و پاسخ به بافت‌های در حال تغییر و منحصر به فرد نیاز دارند می‌توان نتیجه گرفت که برای چنین کار دشواری لازم است نگاه کل‌گرایانه‌ای به مربیگری دارد (گراهام، ویلیامز و مک‌نامارا، ۲۰۲۱: ۱۴۶). این مطالعه قصد داشت با چنین نگاهی به شناسایی مضامین، مولفه‌ها و فعالیت‌های مربیگری بپردازد. یافته‌ها نشان داد مربیگری ورزش شامل سه مضمون فراگیر است که از میان آنها، مضمون بین‌فردی بیشترین بار عاملی را داشت. این مضمون شامل مضامین سازمان‌دهنده مدیریت، مهارت‌های مربیگری، رفتار مربیگری و روابط اجتماعی بود. مربیگری ورزش الزاماً یک فعالیت اجتماعی است که به مهارت‌های خاصی بین فردی نیاز دارد (کوته و گیلبرت، ۲۰۰۹: ۳۱۵). ویلیامز، فالکائو، بلوم و سابستون^۲ (۲۰۲۰) اظهار داشته‌اند مربیگری انسان‌گرایانه ممکن است بروندهای رشدی مثبت را در شرکت‌کنندگان توسعه دهد و روابط مربی - ورزشکار را بسازد و آگاهی برای استفاده از ورزش به عنوان ابزاری برای رشد و تکامل شخصی را بالا ببرد. وظایف مدیریتی و اداره کردن از وظایف ذاتی مربیگری معرفی ارائه شده (نورمن^۳، ۲۰۱۵: ۲۴) که در این مطالعه هم تایید شد و با یافته‌های کاظمی‌پور، مهدی‌پور و ازمشا (۱۳۹۴)، خلیفه، قربانی و هنری (۱۳۹۷)، اسمعیلی و رضایی (۱۳۹۷)، بابازاده پهلوانلو، اصلانخانی، صفانیا، درودیان و گودرزی (۱۳۹۸)، چیو، ماهات، هووا و رادزوان (۲۰۱۳) و سانتوز، جونز و مسکوئینا (۲۰۱۳) همسو می‌باشد. مربیان احتمالاً در مورد سازماندهی رقابت کار می‌کنند، برنامه‌ریزی می‌کنند، اهداف کوتاه مدت و بلندمدت انتخاب می‌کنند در نتیجه، کار مربیان برنامه‌ریزی، ثبت کردن، نظارت و تجزیه و تحلیل و ارزیابی است (کریس‌فیلد^۴، ۲۰۰۷: ۱۵).

مهارت‌های مربیگری مشخص شده در این مطالعه شامل مهارت‌های انسانی-ارتباطاتی، فنی-آموزشی، ادراکی-رهبری و سیاسی با مهارت‌های پیشنهادی بنی و اوکونور^۵ (۲۰۱۱) شامل رهبری، ارتباطات، مدیریت افراد و برنامه‌ریزی تقریباً همپوشانی دارد و همسو با یافته‌های کاظمی‌پور، مهدی‌پور و ازمشا (۱۳۹۴)، اسمعیلی و رضایی (۱۳۹۷) و رودباری و آقایی (۱۳۹۹) است. مهارت‌های فنی-آموزشی مربیان و معلمان با هم مشابه هستند و یاددادن مهارت‌های مرتبط با ورزش، ویژگی همه مربیان است که در راستای یافته‌های اسمعیلی و رضایی (۱۳۹۷) و بابازاده پهلوانلو، اصلانخانی، صفانیا، درودیان و گودرزی (۱۳۹۸) می‌باشد. برای این که مربیان ورزش بتوانند آموزش مناسبی ارائه دهند به مهارت‌های انسانی-ارتباطاتی نیاز دارند چون حتی اگر یک متخصص تکنیک و تاکتیک سطح بالا باشند اما نتوانند ارتباطات موثری با بازیکنان برقرار کنند، نمی‌توانند آموزش خوبی ارائه دهند. ارتباطات کلامی و استفاده از زبان بدنی و بیان چهره‌ای (ارتباطات غیرکلامی) می‌تواند اطلاعات مکفی به ورزشکاران ارائه دهد (موتن، گیسکی و هووارد، ۲۰۱۵: ۱۸۷) و همسو با یافته‌های خلیفه، قربانی و هنری (۱۳۹۷)، محمدی، مشکاتی و ژیان‌پور

1. Graham, Williams & McNanara
2. William, Falcao, Bloom & Sabiston
3. Norman
4. Crisfield
5. Bennie & O'Connor

(۱۳۹۷)، اسمعیلی و رضایی (۱۳۹۷) و رودباری و آقایی (۱۳۹۹) است. مهارت ادراکی-رهبری به مربی کمک می‌کند دو مهارت قبلی را به بهترین نحو اجرا کند و مربیانی که در ورزش‌های رقابتی سطح بالا کار می‌کردند اذعان داشتند که در مطالعات قبلی هم این امر تایید شده است (کریسفیلد، ۲۰۰۷؛ سوکیتو، چولیک موتوهیر و سوجیدانداکو، ۲۰۱۷؛ کلی، تلول، بارکر و هاروود، ۲۰۱۸). تحقیق اخیر در مربیگری، نقش عمل سیاست خرد^۱ در مربیگری را خاطر نشان کرد (راینی، مالیت و رایجونز^۲، ۲۰۱۷: ۱۵۴).

رفتار مربیگری را می‌توان به عنوان پاسخ‌های رفتاری که مربی در پاسخ به رفتار اجراکنندگان از خود بروز می‌دهد تعریف کرد (موئن، گیسکی و هویگارد، ۲۰۱۵: ۱۹۱). مربیان از برخی رفتارها برای افزایش یا کاهش رفتارهای ورزشکاران استفاده می‌کنند. استراتژی‌های مدیریت رفتار باید در مرکز مربیگری موفق قرار گیرد تا تضمین شود ورزشکاران مربیگری با کیفیت بالا و فرصت رسیدن به پتانسیل کامل خود را دریافت می‌کنند. رفتار نامناسب ورزشکاران دلایل زیادی دارد و مهم است مربیان این رفتارها را به حداقل برسانند و محیط مربیگری با استفاده از طیفی از استراتژی‌ها مدیریت کنند (دیو، فارین و فارین^۳، ۲۰۱۷: ۱۰۸). همچنین لازم است رفتار خوب مورد تشویق قرار گیرد تا احتمال تکرار آنها بیشتر شود. از طرفی مربی باید مراقب رفتارهای خود به‌ویژه در لحظات پرفشار و تنش باشد تا رفتار نامناسبی از آنها سر نزند. نتایج نقش بحرانی هوش هیجانی مربیان در رشد رفتاری مربیان در آگاهی هیجانی و مدیریت هیجانات مربیان تایید شده است (راینی، مالیت و رایجونز، ۲۰۱۷: ۱۱۹).

دوچیف و گیردیس (۲۰۱۵) رابطه اجتماعی را قلب مربیگری بیان کردند. مربیان در محیط ورزش با افرادی زیادی تعامل دارند. بیشترین رابطه مربی با ورزشکاران است و مربی باید به عنوان یک محرک مفید برای رشد و پیشرفت ورزشکار عمل کند و این امر در سایه داشتن رابطه خوب با ورزشکاران محقق می‌شود. یک رابطه مثبت بین مربی-ورزشکار می‌تواند تا حد زیادی سطح رضایت ورزشکار، سطوح انگیزش، حالات خلقی مثبت، ایجاد حس حمایت و کاهش اضطراب را بهبود بخشد (ژاویت و شانموگان^۴، ۲۰۱۶: ۱۳۳). علاوه بر ورزشکار، افراد دیگری هم هستند که برقراری رابطه با آنها برای مربیگری ضروری است (خانواده بازیکنان، رسانه‌ها و دستیاران، مدیران و ...) و از آن به عنوان مربیگری رابطه‌ای یاد شده است که یافته‌های کاظمی‌پور، مهدی‌پور و ازمشا (۱۳۹۴)، منتظری، طالب‌پور و فیضی (۱۳۹۶)، خلیفه، قربانی و هنری (۱۳۹۷)، هال (۲۰۱۵)، دوچیف و گردیس (۲۰۱۵)، نورمن (۲۰۱۵) و کلی، تلول، بارکر و هاروود (۲۰۱۸) هم این موضوع را تایید می‌کنند.

مربیگری را می‌توان به عنوان یک مجموعه اهداف، فعالیت‌ها و مداخله‌های هدفمند در نظر گرفت که برای بهبود عملکرد تیم‌ها و ورزشکاران طراحی می‌شوند. با این حال، موارد فوق، کل مربیگری را شامل نمی‌شود و شخص مربی و مشخصات او هم در مربیگری او دخیل هستند. مضمون فراگیر درون‌فردی مربیگری اشاره به مواردی دارد که نیاز است مربیان بر روی آنها بازتاب

1. Micropolitics
2. Rynne, Mallett & Rabjohns
3. Dave, Farin & Farin
4. Jowett & Shanmugam

کنند. بازتاب شامل داشتن یک قابلیت خودتوسعه‌ای حرفه‌ای خودکار از طریق خودآموزی سیستماتیک دارد (کاسیدی، جونز و پوتراک، ۲۰۰۹: ۸۷). این مضمون شامل مضامین ویژگی‌های فردی، فلسفه مربیگری، دانش مربیگری و تمایل به رشد و تعالی بود. بنی و اوکونور (۲۰۱۱) دو طبقه ویژگی‌ها و دانش شخصی مربی، و فلسفه مربی را از جمله مضامین مربوط به مربی ذکر کردند. ویژگی‌های شخصی شامل مواردی است که مربی برای کار متعهدانه و دشوار مربیگری باید این ویژگی‌ها را داشته باشد که معادل ویژگی‌های ابزاری کاسیدی، جونز و پوتراک (۲۰۰۹) است. ویژگی‌های روانی شامل مولفه‌های روانی بود که مربیان باید در تمرین و مسابقه آنها را مدیریت و حفظ کنند چرا که شرایط روانی مربی تاثیر مستقیمی بر ورزشکاران دارد. ویژگی‌های اخلاقی در همه عرصه‌هایی که انسان‌ها با هم مرادده دارند یا کار می‌کنند و مربیگری ورزش هم از جمله آنها است، یک مولفه اجتناب‌ناپذیر است و شامل شنونده خوب بودن، تعامل و برقراری رابطه مثبت با دیگران می‌باشد. ویژگی‌های مربیان موفق شباهت زیادی به گروهی از ویژگی‌های آموزش‌دهندگان خوب به علاوه مهارت‌های روانی مثل انگیزه کاری زیاد، انعطاف‌پذیری، خلاقیت، مهارت‌های سازمانی، موثربودن، مهارت‌های اجتماعی، استدلال و اعتماد به نفس دارد که این دو ویژگی با ویژگی‌های درونی کاسیدی، جونز و پوتراک (۲۰۰۹) معادل هستند و همسو با مطالعات قبلی است (هادسون، بات و مایراند، ۲۰۱۷: ۴۴۸).

فلسفه مربیگری بنیاد برنامه مربی است؛ نه تنها خطوط راهنمای مربی را مشخص می‌کند، بلکه برای بازیکنان تیم، سکو (مرحله) مشخص می‌کند. این کار باعث می‌شود آنها مسئولیت اقدامات و تصمیماتشان را قبول کنند و تشویق می‌شوند به عنوان یک فرد ورزشکار و عضوی از تیم، انتظاراتی که از آنها می‌رود را برآورده کنند؛ از این رو، رفتار و فعالیت کاری هر مربی به وسیله فلسفه مربیگری اش شکل می‌گیرد (کارلس و دوگلاس، ۲۰۱۱؛ چپو، ماهات، هووا و رادزوان، ۲۰۱۳؛ کلی، تلول، بارکر و هاروود، ۲۰۱۸: ۱۸۵۰). کوپر و آلن (۲۰۱۷) هم از ارزش‌ها به عنوان یکی موضوعات اصلی مربیگری نام برده‌اند.

دانش مربیگری به مثابه خبرگی مربی در کار مربیگری است که مربیان از آن، جهت تمرین دادن ورزشکاران برای رشد آنها و رهنمون کردن آنها به موفقیت استفاده می‌کنند (کوته و گیلبرت، ۲۰۰۹). قابلیت انتقال دانش به بیان تئوریک مبانی اجرای صحیح تکنیک‌ها و پیشگیری از آسیب‌ها به بازیکنان و همکاران، و موارد روانی مربوط به عملکرد در تمرین و مسابقه مربوط است و پیشنهاد می‌کند مربیان در مورد مبانی تئوریک رشته ورزشی خود از جمله علوم تربیت بدنی و قوانین و مقررات اطلاعات مکفی به دست آورند و از آنها در زمین ورزش در عمل استفاده کند و آنها را هم به صورت تئوریک و هم عملی به شاگردان خود منتقل کند تا آنها تمرینات خوب و منطبق با نیازهایشان داشته باشند. دانش می‌توان از طریق تحصیلات آکادمیکی و هم از طریق انجام کار مربیگری به دست آید که با یافته‌های کوته و گیلبرت (۲۰۰۹) و محمدی، مشکاتی و ژیان‌پور (۱۳۹۷) همسو می‌باشد.

تغییر در ورزشکاران و ماهیت تحولی عملکرد ورزشی نیازمند آن است که مربیان در جستجوی رشد و تغییر کارشان باشند. رشد مداوم مربیان ورزش، کلید بقا و بهبود کیفیت مربیگری و حرفه‌ای‌گری است که یادگیری در مرکز آن قرار دارد و یادگیری مداوم از طریق شرکت در کلاس‌های مربیگری، کارگاه‌ها، کنفرانس‌ها و جلسات با سایر مربیان به دست می‌آید و اشاره به سه روش یادگیری رسمی، غیررسمی و اختیاری دارد (هادسون، بات و مایراند، ۲۰۱۷: ۴۴۴).

کلاس‌های مربیگری فرصت خوبی برای رشد و تعالی در مربیگری است البته به شرطی که در مورد نیازسنجی، برنامه‌ریزی آموزشی، اجرای آموزش و استانداردسازی فعالیت‌های آموزشی تجدیدنظر شود و کیفیت این کلاس‌ها ارتقا یابد (دهقان قهفرخی، طیبی و جسمانی، ۱۳۹۹: ۵۹۷). یکی از راه‌های رشد مربیان، کارآموزی نزد مربیان باتجربه و خبره است که می‌تواند روند رشد و تعالی مربی را تسریع کند (بلومستین، اورباخ، بار-الی، درشمن و وینستین، ۲۰۱۲؛ نورمن، ۲۰۱۵؛ کلی، تلول، بارکر و هاروود، ۲۰۱۸).

چون شرکت‌کنندگان در حوزه‌های مختلفی مربیگری می‌کردند نگاه متفاوتی به مربیگری داشتند. هر کدام به جنبه‌ای از مربیگری نظر داشتند که تفاوت‌هایی با سایرین داشت. در حوزه مربیگری ورزش، این تفاوت در دیدگاه‌ها به محیط (بافت) مربیگری اشاره دارد (کوته و گیلبرت، ۲۰۰۹: ۳۲۱). محیط مربیگری به عنوان درک مربی از شرایط منحصر به فردی که بر عملکرد ورزشکار تاثیر می‌گذارد و منعکس‌کننده شرایط منحصر به فرد برای بهبود عملکرد ورزشکار تعریف، و به عنوان یک مجموعه شرایط احاطه‌کننده مربیگری توصیف می‌شود (هال، ۲۰۱۵: ۵۸). در پیوستار مفهومی شرکت در ورزش-عملکرد نیاز است بافت با سطح رشدی ورزشکاران مرتبط باشد. ورزشکاران در طیف رشدشان و بر اساس سطح تعهدشان نیازهای مختلفی دارند. در هر مرحله رشدی چندین عامل از جمله طراحی تمرین (تعداد فعالیت‌ها و ورزشکاران، موقعیت، زمان و طول تمرین)، درگیربودن دیگران (مثل دستیاران، مربیان، والدین) و تاثیر والدین تاثیرگذار هستند و هر کدام از این ابعاد یک تاکید متفاوتی بر نقش مربی دارد. به طور مثال، بافت مربیگری نخبگان محیطی است که در آن عوامل زیادی با هم رابطه درونی پیچیده دارند و به طور همزمان عمل می‌کنند و تمرین و رقابت هسته اصلی کار مربیگری را تشکیل می‌دهد. اما در بافت مربیگری آموزشی و تندرستی بر رقابت تاکید نمی‌شود بلکه بر تمرین تاکید می‌شود (نورث، پیگوت، لارا-برکیال، آبراهام و مویر، ۲۰۱۹: ۱۱۵).

مضمون محیطی شامل چهار مضمون ایفای نقش، موقعیت مسابقه، موقعیت تمرین و شرایط محیطی بود. یکی از فعالیت‌های مربیان ایفای نقش مربیگری است (اسمعیلی و رضایی، ۱۳۹۷). مضمون ایفای نقش شامل نقش تخصص‌گرایی، الگو و معلمی بود. هرچند به نظر می‌رسد مشهودترین نقش مربیان، نقش معلمی است اما شرکت‌کنندگان در این تحقیق به نقش تخصص‌گرایی و الگو بیشتر از معلمی تاکید داشتند. تخصص‌گرایی این امر را به ذهن متبادر می‌سازد که معمولاً به مربیان به افرادی نگاه می‌شود که در کار خود متخصص هستند و آنها هم باید این نقش را به خوبی در حوزه‌های مختلف ایفا کنند و به نوعی حرفه‌ای محسوب می‌شوند. الگو به یک شخص واقعی اشاره دارد که رفتار او محرکی برای پاسخ‌های مشاهده‌کننده است. الگوها نمونه‌هایی از رفتارها برای مشاهده و تقلید هستند. به طور مشابه، ورزشکاران همیشه در حال مشاهده مربی‌شان، هم‌تیمی‌ها، حریف یا ورزشکار مورد نظرشان هستند و آماده‌اند رفتارهای مشاهده‌شده آنها را تقلید کنند (کوپر و آلن، ۲۰۱۷: ۱۱). مربی به عنوان مدل را می‌توان به صورت مثبت (خوب، رفتارهای بیش‌اجتماعی، منش ورزشی، بازی جوانمردانه) و منفی (ضعیف، رفتارهای ضداجتماعی، نداشتن منش ورزشی) تصویر کرد که با یافته‌های ژابو (۲۰۱۴) همسو است. نقش معلم هم مشخص است. مربی به ورزشکاران جنبه‌های تکنیکی، تاکتیکی یا دانش در مورد جنبه‌ی خاص از آن ورزش را آموزش می‌دهد و در کنار آن، مهارت‌های زندگی را نیز به شاگردان یاد می‌دهند (کوپر و آلن، ۲۰۱۷: ۸).

در ورزش، مسئولیت مربی این است که عملکرد ورزشکاران را با در نظر گرفتن یک طیفی از عوامل با تمرینات حساب شده به حد بیشینه برساند و می‌تواند مشتمل بر آموزش تکنیک‌ها و تاکتیک‌های هر ورزش و افزایش آمادگی جسمانی باشد (سانتوز، جونز و مسکوئیتا، ۲۰۱۳: ۷). شاید بتوان گفت موقعیت تمرین با موقعیت مسابقه ارتباط نزدیکی دارد چرا که معمولاً آن چه در تمرین انجام می‌شود می‌تواند مسابقه را پیش‌بینی کند. موقعیت مسابقه شامل تاکتیک، راهبرد، آمادگی لجستیک برای مسابقه و نتیجه‌گرایی بود. موقعیت مسابقه شامل کلیه فعالیت‌ها و اقداماتی است که مربی باید، قبل، حین و بعد از مسابقه در مورد آنها فکر و تلاش کند. قبل از مسابقه لازم است مربی کلیه تمهیدات را آماده کند و ورزشکاران را از هر لحاظ آماده نماید. همچنین لازم است رقیب را بشناسد و آنها را تجزیه و تحلیل نماید و بر اساس این شناخت، تاکتیک و استراتژی مناسب را در سناریوهای مختلف در نظر بگیرد که در نهایت منجر به نتیجه‌گیری مطلوب می‌شود. این اقدامات در مطالعات قبلی و مدل‌های پیشنهادی هم در نظر گرفته شده‌اند (پایک، ۲۰۱۳؛ سانتوز و جونز و مسکوئیتا، ۲۰۱۳؛ نورمن، ۲۰۱۵: ۲۵).

از یک منظر عملکردی، یک محیط منحصر به فرد با تعدادی زیادی از عوامل مقایسه می‌شود که بر هر فرد درگیر در مربیگری تاثیر دارد. از طرفی آن چه بر کار مربی تاثیرگذار است شرایط و افرادی است که می‌توانند بر ورزش تاثیرگذار باشند. آنها می‌توانند خارج از کنترل (مثل شرایط آب و هوایی، یا داوران) و یا قابل کنترل باشند (ایجاد محیط تیمی مثبت در برابر منفی) باشند که مربی باید آنها را هم در نظر بگیرد. مضمون شرایط محیطی شامل هدف ورزش، محیط ورزش و شاگردان بود. هدف ورزش می‌تواند فهرمانی، تفریحی، درمانگری، ماجراجویی، تناسب اندام یا سلامتی باشد. از نگاه جمعیت‌شناختی، محیط ورزش ممکن است بر حسب نوع ورزش، گروه سنی، سطح رقابت و سن، جنسیت و وضعیت حرفه‌ای/آماتور بودن ورزشکاران توصیف شود که مترادف با تمایز بین محیط‌های مربیگری است. شاگردان شامل ویژگی‌های سنی، ویژگی‌های فرهنگی، اهداف و استعدادها هر کدام از شاگردان است. هر گروه خواسته‌ها و نیازهای خود را دارند و هدف خاصی را دنبال می‌کنند که مربیان باید آنها را برآورده سازند. مربیان به طور مداوم به این کار نیاز دارد که محیط تمرین را با نیازهای شاگردانش تطبیق دهند (پاپایلو، استرایگاس، تراولویس و کیپروس، ۲۰۱۵: ۱۱۱۷).

تاریخ مربیگری ورزش، نگاهی را در مورد پیچیدگی بافت مربیگری و عوامل موثر بر فرایند مربیگری ارائه می‌دهد. بافت مربیگری یک محیط پیچیده و چندوجهی همراه با عواملی است که به هم مرتبط هستند و همزمان بر هم عمل می‌کنند (هال، ۲۰۱۵: ۷۰). در یک نگاه کلی، تحقیق تحقیق حاضر نشان می‌دهد مربیان باید خودشان را برای کار مربیگری آماده کنند. این آمادگی باید جامع و همه‌جانبه باشد. دید کل‌نگر در این مطالعه کمک می‌کند تا از جنبه فردی، مربیان به زوایایی توجه کنند (مثل فلسفه مربیگری) که زیاد به چشم نمی‌آیند یا کمتر مورد توجه قرار می‌گیرند. همچنین به رشد و تعالی در طول عمر کاری خود برای پیشرفت و توسعه شغلی و توسعه دانش غافل نشوند و در رشد ویژگی‌های شخصی کوشا باشند. جنبه بین‌فردی پیشنهاد کرد مربیان از اصول بدیهی مدیریت در کارشان سود ببرند، رفتارهای سنجیده و به موقع برای ایجاد انگیزه و کنترل رفتارهای نامناسب ورزشکاران داشته باشند و خودشان هم مطابق هنجارهای جامعه

رفتار کنند و در توسعه روابط با طرف‌های درگیر در ورزش کوشا باشند. مضمون محیطی نشان داد تمرین یک مؤلفه مهم در کار مربی است و شاید بتوان گفت نتیجه مسابقه را مشخص می‌کند. در این راستا مربیان باید همانند یک متخصص عمل کنند و در عین حال یک الگو و یک معلم باشند. از طرفی باید شناخت کافی از شاگردان و عوامل موثر بر کار آنها داشته باشند تا بتوانند شاگردان را به هدف نزدیک کنند. درنهایت آن چه در مربیگری ورزش مشهود است برونداد مطلوب شاگردان یا ورزشکاران چه در میدان رقابت و چه در فضای ورزش تفریحی و سلامتی است. برای دستیابی به این مهم، مربیان نیاز دارند همانند یک رهبر ارکستر، همه احتمالات را به طور متعادل کنترل و بر آرایش تکالیف مرتبط نظارت کنند و خودشان را ارتقا دهند تا بتوانند بیشتر به ورزشکاران خدمت کنند. براساس آن چه بیان شد می‌توان پیشنهاد کرد راه‌اندازی رشته مربیگری ورزش تا سطح دکتری یک نیاز جامعه ورزش است تا مربیانی با دانش تخصصی مربیگری این وظیفه خطیر را انجام دهند. همچنین پیشنهاد می‌شود مطالعات دیگری با نمونه‌های دیگری در سطح کشور در گروه‌های ورزشی مختلف مردان و زنان (مثلاً ورزش‌های تیمی و انفرادی) و یا یک رشته ورزشی خاصی اجرا شود.

منابع

- اسمعیلی، محسن و رضایی، شمس‌الدین. (۱۳۹۷). «شناسایی و ارزیابی مؤلفه‌های عملکردی مربیان ورزش دانشگاهی ایران (مطالعه موردی: المپیاد دانشجویی)». پژوهش در ورزش تربیتی. ۱۵، صص ۳۱-۵۱.
- بابازاده پهلوانلو، علی‌اکبر؛ اصلانخانی، محمدعلی؛ صفانی، علی محمد؛ درودیان، علی اصغر و گودرزی، مهدی. (۱۳۹۸). «تدوین چارچوب توسعه ویژگی‌های رفتاری برای سطوح مربیگری». مطالعات مدیریت رفتار سازمانی در ورزش. ۲۳(۱۶)، صص ۱۲۶-۱۳۵.
- چپری، لورا؛ یوسفی، بهرام و زردشتیان شیرین. (۱۳۹۹). «تاثیر رفتارهای مربیگری بر خودکارآمدی و عملکرد تیمی در بازیکنان لیگ برتر فوتبال زنان ایران». مدیریت ورزش. ۱۲(۱)، صص ۱۹-۳۳.
- خلیفه، سید نعمت؛ هنری، حبیب و قربانی، محمدحسین. (۱۳۹۷). «تحلیل عاملی شایستگی‌های شغلی مربیان ملی و بین‌المللی تکواندو». رویکردهای نوین در مدیریت ورزش. ۲۱(۶)، صص ۶۹-۷۹.
- دهقان قهفرخی، امین؛ طیبی، بهمن و جسمانی، مرجان. (۱۳۹۹). «تدوین راه‌کارهای توسعه کیفی آموزش مربیان ورزشی استان گلستان». مدیریت ورزشی. ۱۲(۲)، صص ۵۸۱-۶۰۰.
- رودباری، حمید و آقای نجف. (۱۳۹۹). «تدوین شاخص‌های انتخاب مربیان و ورزشکاران تیم ملی وزنه‌برداری با رویکرد ۳۶۰ درجه». مطالعات مدیریت ورزشی. ۶۱: صص ۳۳-۵۸.
- کاظمی‌پور، احمد؛ عبدالرحمن، مهدی‌پور و ازمشا، طاهره. (۱۳۹۴). «طراحی و تدوین شاخص‌های انتخاب سرمربی تیم ملی فوتبال ایران». مطالعات مدیریت ورزشی. ۳۷، صص ۷۲-۵۱.
- محمدی، زهرا؛ مشکاتی، زهره و ژیان‌پور، مهدی. (۱۳۹۷). «شناسایی ویژگی‌های مربی از تجارب ورزشکاران تیم ملی والیبال». دوفصلنامه روان‌شناسی ورزشی. ۳(۱)، صص ۳۷-۵۶.
- منتظری، امیر؛ طالب‌پور، مهدی و فیضی، سمیرا. (۱۳۹۶). «ساخت و اعتباریابی پرسشنامه شایستگی‌های مربیان ورزشی». مطالعات مدیریت ورزشی. ۱، صص ۱۴۷-۱۷۰.
- Attride-Stirling, J. (2001). "Thematic Networks: An Analytic Tool for Qualitative Research". *Qualitative Research*, 1(3), 385-387.
- Bennie, A., & O'Connor, A. (2011). "An effective coaching model: The perceptions and strategies of professional team sport coaches and players in Australia". *International Journal of Sport and Health Science*, 9, 98-104.
- Blumenstyein, B., Orbach, I., Bar-eli., Dreshman, R., & Weinstein Y. (2012). "High-level Coaches' Perceptions of their Professional Knowledge, Skills, and Characteristics". *Sport Science Review*, 5-6L, 5-27.
- Carless, D., & Douglas, K. (2011). "Stories as personal coaching philosophy". *International Journal of Sports Science & Coaching*, 6, 1-12.
- Cassidy, T., Jones, R.L., & Potrac, P. (2009). "Understanding sports coaching: The social, cultural and pedagogical foundations of coaching practice". (2nd edn). London: Routledge.
- Chiu, LK., Mahat, N.D., Hua, K.P., & Radzuwan, R.B. (2013). "Student-athletes' perceptions of coaches' coaching competency

at the Malaysian Public Institution of higher learning”. World Journal of Education, 3(1),13-22.

- Cooper, D., & Allen, JB. (2017). **“The coaching process of the expert coach: a coach led approach”**. Sports Coaching Review, 17, 1-29.
- Côté, J., & Gilbert, W.D. (2009). **“An integrative definition of coaching effectiveness and expertise”**. International Journal of Sports Science & Coaching, 3, 307-323.
- Crisfield, P (2007). **“UKCC Level 4/5 report for sports coach UK”**. UK: Apollinaire Consultancy Associates Ltd.
- Dave, A., Farin, E.N., & Farin, A.N. (2017). **“Emotional intelligence and coaching behavior of sport coaches in the state universities and colleges in region III, Philippines”**. International Journal of Sports Science, 7(3), 105-110.
- Docheff, D. M., & Gerdes, D. (2015). **“The HEART of coaching”**. Strategies, 28(2), 28-32.
- Graham, G., Williams, G. G., & MacNamara, A. (2021). **“Coaching on the Talent Pathway: Understanding the influence of developmental experiences on coaching philosophy”**. International Sport Coaching Journal, 8(2), 141-152.
- Hall, E. T. (2015). **“The coaching process in international rugby union: an ethnographic case study”**. PhD dissertation, University of Edinburgh. Edinburgh, UK.
- Hall, E.T., Gray, S., Kelly, J., Martindale, A., & Sproule, J. (2016). **“A Holistic model of coaching process: Conceptualizing the challenge of effectiveness in practice”**. The Psychology of Effective Coaching and Management, Editor: Paul A. Davis. New York: Nova Science Publishers Inc.
- Hodgson, L., Butt, J., & Mayrand, I. (2017). **“Exploring the psychological attributes underpinning elite sports coaching”**. International Journal of Sports Science and Coaching, 12(4), 439-451.
- Hampson, R., & Jowett, S. (2014). **“Effects of coach leadership and coach-athlete relationship on collective efficacy”**. Scandinavian Journal of Science and Medicine in Sports, 24, 454-460.
- Kelly, S., Thelwell, R.C., Barker, J.B., & Harwood, C.G. (2018). **“Psychological support for sport coaches: An exploration of practitioner psychologist perspectives”**. Journal of Sports Sciences, 36(16), 1852-1859.
- Jowett, S., & Shanmugam, V. (2016). **“Relational coaching in sport: Its psychological underpinnings and practical effectiveness”**. In R. Schinke, K.R.McGannon, B. Smith, Routledge International Handbook of Sport Psychology. United Kingdom: Routledge.
- Majid, U. (2018). **“Research fundamentals: Study design, population, and sample size”**. Undergraduate research in natural and clinical science and technology journal, 2, 1-7.
- Martinez, R. (2012). **Successful Coaching**. (Fourth edn.), Wahingéon: Human Kinethics
- Moen, F., Giske, R., & Hoigaard, R (2015). **“Coaches” perceptions of how coaching behavior affects athletes: An analysis of their position on basic assumptions in the coaching role”**. International Journal of Learning, Teaching and Educational Research, 11 (1), 180-199.

- Norman, L. (2015). **“The coaching needs of high performance female athletes within the coach-athlete dyad”**. International Sport Coaching Journal, 2, 15-28.
- North, J., Piggott, D., Lara-Bercial, S., Abraham, A., & Muir, B. (2019). **“The professionalization of sport coaching”**. In R. Thelwell & M. Dicks (Eds.), *Professional advances in sports coaching: Research and practice*. London: Routledge
- Papailiou, D., Strigas, E., Travlos, A. K., & Kipreos, G. (2015). **“The influence of the social context and the coaching environment on the coaching process and performance evaluation”**. Scholars Journal of Arts, Humanities and Social Sciences, 3(6), 1115-1119.
- Pyke, F. (2013). **Coaching excellence**. USA, Wahingtown: Human Kinetics Inc.
- Rynne, S. B., Mallett, C. J., & Rabjohns, M. W. O. (2017). **“High performance coaching: demands and development”**. In Richard Thelwell, Chris Harwood, & I. Greenlees (Eds.), *The Psychology of Sports Coaching: Research and Practice*. Abingdon, Oxon, United Kingdom: Routledge.
- Santos, S., Jones, R. L., & Mesquita, I. (2013). **“Do coaches orchestrate? The working practices of elite Portuguese coaches”**. Research Quarterly for Exercise and Sport, 84, 1-10.
- Sucipto, A., Cholik Mutohir, T. C., & Sudijandoko, A. (2017). **“Development of coach competency evaluation instrument of football school”**. International Journal of Physical Education, Sports and Health, 4(2), 106-110.
- Szabo, A. S (2014). **“What is the meaning of sport coaching (Expectations, possibilities, realities)”**. Sport Spanish, 9(2), 39-44.
- William. R., Falcao, W., Bloom, G. A., & Sabiston, C. M. (2020). **“The impact of humanistic coach training on youth athletes’ development through sport”**. International Journal of Sports Science & Coaching, 60, 523-547.